

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 38. számú / életrajzok/ hírünkben dr. Szalay József életrajzának első bekezdése negyedik sorában a szöveg helyesen :

..... államapparátusba került. 1947 óta párttag. gyulán és szegeden....

ugyanezen oldal dr. Horgos Gyula életrajzának első bekezdése első sorában a szöveg helyesen :

1920-ban nagyváradi munkáscsaládból született. egyetemét végzett....

ugyanezen bekezdés utolsó sorában a szöveg helyesen :

.... s elnyerte a műszaki tudományok kandidátusa címet.

ugyane hírünk 1. folytatása első sorában a szöveg helyesen:

1954-ben a csepeli....

ugyanezen hírünk 2. folytatása első bekezdésének ötödik sorától a szöveg helyesen :

... ezután a dorogi szénbányánál bányamérnöki munkakörben, majd üzemvezető főmérnöki, később vállalati főmérnöki, azután termelési osztályvezetői, trüsztfőmérnöki és trüsztigazgatói munkakörben dolgozott.....

29
20. 40/s
33

XXXIII

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 150-400, 340-100

A szerkesztésért és kiadásáért a vezetőigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. március 22.

bb 1. megkezdődött az ideai községfejlesztési tervek végrehajtása - munkához látnak a tanácsok önkéntes segítői - korszerűsítik az egészségügyi intézményeket, bővítik az iskolákat

i z s / - l m s r

1963. március 22.

a szokatlanul hosszú tél a tervezettnél jóval későbbre toltta a tanácsok ideai tervei végrehajtásának megkezdését és a községfejlesztési programok megvalósítását. a kemény fagyok megszüntével azonban minden kerületében kettőzött erővel látnak munkához a szakigazgatási szervek és a tanácsok önkéntes segítői, hogy a lakosság ellátásának javítására tett ígéretet - ha kisebb-nagyobb határidő módosítással is - mielőbb valóra váljanak.

a külső kerületekben - így kőbányán, csepelen, óbudán és másutt - jónéhány körzetben már az új tanácsstagok vezetésével kezdtek meg a lakókból alakult munkacsapatok a vízcsövek lefektetéséhez szükséges árkok ásását, a hegyes környékeken pedig a nagy olvadás-kor megrongálódott utak rendbehozatalát, salakozását. a 20. kerületben a társadalmi munkások pontos, részletes ütemtervbe foglalták: hol, milyen feladatok megoldásából vállalnak részt. az idén több mint négymillió forint értékű utjavítási, tereprendezési és egyéb munkával segítik a községfejlesztési program végrehajtását, s többek között hat és félkilométer hosszú vízcsőfektetéshez szükséges árkot ásnak, továbbá nyolc új gyermekjátszóteret építenek. a kerület napközis táborának építéséhez 12 000 munkaorárt ajánlottak fel, s az ady endre utcai általános iskolában uttörő szertárat, a kossuth lajos utca 35 számú iskolában pedig politechnikai műhelyt rendeznek be.

a 7. kerületi tanács azt tervezi, hogy már az év első felében sok erre az esztendőre előirányzott fejlesztési munkát befejez. folytatják a korányi kórház fűtőberendezésének felújítását, a mellékutcákban körülbelül 12 000 négyzetméter területen kijavítják a kövezetet és az aszfaltburkolatot, s már megkezdtek a klauzál utca 23 szám alatti körzeti orvosi rendelő bővítését. tatarozzák a dembinszky utcai és dózsa györgy uti körzeti rendelőket is - ezekre azonban előreláthatólag a nyári hónapokban kerül sor. a községfejlesztési tervben helyet kapott az almássy tér és a klauzál tér közvilágításának korszerűsítése, javítása, a hernád utca 42-46 számú, valamint a dohány utca 32 számú általános iskolák tatarozásának befejezése./mti/

-.-
-1-

le

bb 2. pártoktatás - fizikusoknak, közgazdászoknak, művészeknek

i ni/hné-Lm sr

1963. március 22.

a 6. kerületi pártbizottság a mostani oktatási idényben - figyelembevétel a körzetében működő kutató intézetek, művészeti intézmények igényeit - kísérletképpen - új módszereket alkalmaz a pártoktatásban, 12 alapszervezet mintegy 300 hallgatójánál. az olyan munkahelyeken, ahol nagyobb számban dolgoznak közgazdászok, agrárközgazdászok és hasonló szakmájú értelmiségiek. a szocialista népgazdaság egyes elvi kérdései című témákkal foglalkoznak tudományos szinten. a 8. pártkongresszus anyaga alapján behatóan vizsgálják például a szocialista újratermelés kérdéseit, a beruházások gazdaságosságát, a tudományos gazdaságvezetés és szervezés problémáit. a kerülethez tartozó nagy külkereskedelmi vállalatok - hungarofrukt, tannimpex, modex, - dolgozói közül sokan vesznek részt a két éves tematika alapján működő gazdaságpolitika-külkereskedelmi tagozaton. a hallgatók a marxista politikai gazdaságtan telve szerint megtárgyalják a nemzetközi munkamegosztás, első-sorban a szocialista államok közötti együttműködés külkereskedelmi vonatkozásait. a kerület kulturális intézményei közül a vidám színpadnál és az állami operaháznál honosodott meg a speciális pártoktatás. célja, hogy a művészeknek segítséget nyújtson a marxista esztétika főbb kérdéseinek megértéséhez és a gyakorlati alkalmazásához. a filozófia és a modern fizika fontosabb elvi kérdéseiről a kutatóintézetekben és hasonló intézményeknél, kutató intézeti vezetők, s fizikus szakemberek tartanak előadásokat, s megismertetik a hallgatókat a különféle filozófiai irányzatokkal.

a tervek szerint a jövő évtől kezdve a különböző foglalkozású szakemberek és művészek még szélesebb körének teszik lehetővé a részvételt ezeken a különleges politikai tanfolyamokon. /mti/

--

bb 5. deák tamás fictus és laodiké című tragédiája az egyetemi színpadon

i lv/tm-Lm sr

1963. március 22.

az egyetemi színpadon március 30-án mutatják be deák tamás: fictus és laodiké című kétfelvonásos tragédiáját. előadja az egyetemi színpad universitas-együttese. diszlettervező: lux adorján, zenéjét szerette baross gábor, koreográfus: gyapjas istván, rendező: ruszt józsef. /mti/

-2-

le

bb 3. más autójával kocsikázott, gázolt, cserben hagyta áldozatát-

i bc/gk-Lm sr

1963. március 22.

kuharetz lászló és rafael péter kocsikisérők szolgálatuk befejezése után a balzsam utcai áfort-telepen több liter bort ittak. az egyik tartálykocsi vezetője átadta nekik a gépjármű kulcsát, mire ők elhatározták, hogy a gépjárművel kocsikázni mennek. rafael kinyitotta a telep kapuját, majd elindultak. kuharetz vezetett, bár nem volt jogosítványa. a tobori úton a gyöngyösi út irányába haladtak. a faludi utca torkolatánál kuharetz későn kanyarodott, s elvesztette az uralmat a jármű felett. a kocsi lehaladt az uttest mellett húzó földes részre, ahol éppen három asszony beszélgetett. egyiküket, egy 25 éves asszonyt elütötte a kocsi, s mintegy 30 méteren át magával vonszolt. az asszony szerencsésen meg tudott kapaszkodni, s így csak kisebb sérüléseket szenvedett. kuharetznek sikerült a gépjárművet megállítania. miután az asszonyt kihúzták a kocsi alól, kuharetz visszaült a kormány mellé, s elhajtott, mit sem törődve az elgázolt nővel. társa, rafael péter is eltűnt a helyszínről.

a központi kerületi bíróság kuharetz lászlót egy év és hat hónapi, rafael pétert hat hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

bb 6. fák tetején „laknak”, a fácánok - több mint 200 őzet mentettek ki az áradásból a taktaközi vadrezervátumban

vid j-Lm ká

1963. március 22.

a tiszta mentén húzó, mintegy 30 000 holdas taktaközi apróvadás rezervátum jelentős része a folyó árterületébe tartozik, s az utóbbi napokban víz alá került. az állami gazdaság dolgozóinak és a vadászoknak azonban sikerült megóvni a vadállományt a nagyobb károsodástól. körülbelül 200 őzet csónakokkal, dereglyékkel mentettek ki a vízből.

az áradás veszélyeztette a szépen szaporodó fácánállományt is. a gazdaság vadászai a fák tetején nádpallókat szereltek fel, arra esélyt szórtak, s a fácánok, foglyok itt találtak menedéket. a víz borította területek fán több száz fogoly és fácán „lakik”. /mti/

-3-

le

bb 4. az első negyedév „termése,, - hat népszerű tudományos és dokumentumfilmet fejteznek be rövidesen a budapest-studióban

1 di/gk-lm sr

1963. március 22.

a budapest filmstudióban hamarosan „beérik,, az első negyedév „termése,,. az elmúlt hónapok munkájának eredményeként hat népszerű tudományos és dokumentumfilm nyitják meg az idei újdonságok sorát. a művek országjárás közben, s a technikai fedezések között tallózva születtek.

kolonits ilona filmje, „a pusztta télen,, a petőfitől kölcsönzött cím jegyében, szokatlan évszakban mutatja be a hortobágyot. a képsorok felidézik a téli halászat epizódjait, az állattenyésztők megváltozott életének egy-egy jellegzetes eseményét „eimondják,, milyen a hortobágy a vastag hótakaró, a „nyargaló,, viharok napjaiban. érdekes alkotással jelentkezik majd a mozik vásznán kis józsef is. filmje, amelyet „először,, címmel forgatott, azokat a pillanatokat örökítette meg, amikor e egy-egy ember először találkozik valamilyen élménnyel.

hamarosan elkészül a „kinek higgyek?,, című újdonság is. rendezője fehér támas, a filmhíradó operatőrije először próbálkozott meg a népszerű tudományos műfajjal. filmjében, amelyet a világnézet nevelés szolgálatába állított, arról szól, hogy milyen károkat okoz a kettős nevelés, mennyire megnehezíti a gyermekek előrehaladását és szellemi fejlődését. az első negyedév terméséhez tartozik a „barangolás a kék uton,, című országjáró sorozat harmadik része is, amely a mátrába kalauzolja a nézőket. mőnich lászló, a rendező nyolc-tízrészesre tervezi filmjét, amely az északkeleti országhatártól hazánk valamennyi nevezetesebb táját bemutatja majd.

korompai márton és vitéz gábor a csillagászatról forgatott filmet „és feltárul az ég,, címmel alkotásuk a tudományág fejlődését ismerteti az ókortól galileiig. ezen kívül a technikai haladás egyik érdekes területéről is képet kaphatnak majd a nézők. szabó lászló rendezésében és fényképezésében ugyanis film készült a repülő-hajtóművekről. a képsorok bemutatják a repülés óskorának motorjait és beavatják a nézőket a rakétameghajtásu gépcsodák titkaiba is./mti/

-4-

le

bb.7. még az első félévben tanulmánytervek készülnek a belső városnegyedek fogalmi gócpontjainak rendezésére, a magas épületek telkeinek kijelölésére.

1/hbj/n/vg

1963. március 22.

a főváros jónéhány gócpontja - a mult öröksége és a háboru pusztítása nyomán - még most is rendezetlen. terv hiánya miatt a forgalmi rendet sem lehet korszerűsíteni. elérkezett tehát annak az ideje, hogy alaposan átgondolt, végleges tervek készüljenek. a fővárosi tanács városrendezési osztálya még az első félévben tanulmánytervet dolgoz ki a marx tér, a kálvin tér, a dózsa györgy ut-dráva utca-váci ut csomópont, a clark ádám tér, az orczy tér, a kerepesi ut-hungária körut kereszteződés rendezésére. elsősorban azt vizsgálják és határozzák meg, hogyan lehetne ezeken a gócpontokon megszüntetni a közlekedési dugókat. az évtizedek fejlődését is számbavéve, megállapítják, hol és hogyan lehet és kell gyalogos aluljárókkal, kétszintű közúti aluljárókkal, hidakkal enyhíteni a forgalmi gondokon.

megnézik azt is, milyen típusu épületek illeszkednek be a városképbe, s elemzik a tanulmányterv során, hol lehetne magasházakat építeni. természetesen a tanulmányterv nem határozza és nem is határozhatja meg, hogy mikor kezdődhet az építkezés, ez a népgazdaság teherbíró képességétől függ.

még ebben a félévben más, ugyancsak nagyon időszerű városrendezési és forgalmi problémákat is tanulmánytervben vizsgálják meg. így például elemzik a margitsziget területgazdálkodását. falmérik, milyen épületek és létesítmények csufítják a szigetet és javaslatot tesznek azok kitelepitésére. a törekvés az, hogy a sziget valóban budapest egyik legnagyobb parkja legyen.

kidolgozzák azt is, hogyan lehetne a várpalota kertjét nyilvános parkká fejleszteni, hol legyenek szökőkutak, újabb zöldterületek a ma még sok sebhellyel csufított belső városnegyedekben. /mti/

-.-

-5-

le

bb 4. az első negyedév „termése,, - hat népszerű tudományos és dokumentumfilmet fejveznek be rövidesen a budapest-studióban

1 di/gk-lm sr

1963. március 22.

a budapest filmstudióban hamarosan „beérik,, az első negyedév „termése,,. az elmúlt hónapok munkájának eredményeként hat népszerű tudományos és dokumentumfilm nyitják meg az idei újdonságok sorát. a művek országjárás közben, s a technikai fedezések között tallózva születtek.

kolonits ilona filmje, „a pusztán télen,, a petőfitől kölcsönzött cím jegyében, szokatlan évszakban mutatja be a hortobágyot. a képsorok felidéznek a téli halászat epizódjait, az állattenyésztők megváltozott életének egy-egy jellegzetes eseményét „elmondják,, milyen a hortobágy a vastag hótakaró, a „nyargaló,, viharok napjaiban, érdekes alkotással jelentkezik majd a mozik vásznán kis józsef is. filmje, amelyet „először,, címmel forgatott, azokat a pillanatokat örökítette meg, amikor e egy-egy ember először találkozik valamilyen élménnyel.

hamarosan elkészül a „kinek higgyek?,, című újdonság is. rendezője fehér támas, a filmhíradó operatőre először próbálkozott meg a népszerű tudományos műfajjal. filmjében, amelyet a világnézet nevelés szolgálatába állított, arról szól, hogy milyen károkat okoz a kettős nevelés, mennyire megnehezíti a gyermekek előrehaladását és szellemi fejlődését. az első negyedév természetéhez tartozik a „barangolás a kék úton,, című országjáró sorozat harmadik része is, amely a mátrába kalauzolja a nézőket. mőnich lászló, a rendező nyolc-tízrészesre tervezi filmjét, amely az északkeleti országhatártól hazánk valamennyi nevezetesebb táját bemutatja majd.

korompai márton és vitéz gábor a csillagászatról forgatott filmet „és feltárul az ég,, címmel alkotásuk a tudományág fejlődését ismerteti az ókortól galileiig. ezen kívül a technikai haladás egyik érdekes területéről is képet kaphatnak majd a nézők. szabó lászló rendezésében és fényképezésében ugyanis film készült a repülő-hajtóművekről. a képsorok bemutatják a repülés óskorának motorjait és beavatják a nézőket a rakétameghajtású gépcsodák titkaiba is./mti/

-4-

le

bb.7. még az első félévben tanulmánytervek készülnek a belső városnegyedek fogalmi gócpontjainak rendezésére, a magas épületek telkeinek kijelölésére.

1/hbj/n/vg

1963. március 22.

a főváros jónéhány gócpontja - a mult öröksége és a háboru pusztítása nyomán - még most is rendezetlen. terv hiánya miatt a forgalmi rendet sem lehet korszerűsíteni. elérkezett tehát annak az ideje, hogy alaposan átgondolt, végleges tervek készüljenek. a fővárosi tanács városrendezési osztálya még az első félévben tanulmánytervet dolgoz ki a marx tér, a kálvin tér, a dózsa györgy ut-dráva utca-váci ut csomópont, a clark ádám tér, az orczy tér, a kerepesi ut-hungária körut kereszteződés rendezésére. elsősorban azt vizsgálják és határozzák meg, hogyan lehetne ezeken a gócpontokon megszüntetni a közlekedési dugókat. az évtizedek fejlődését is számbavéve, megállapítják, hol és hogyan lehet és kell gyalogos aluljárókkal, kétszintű közúti aluljárókkal, hidakkal enyhíteni a forgalmi gondokon.

megnézik azt is, milyen típusu épületek illeszkednek be a városképbe, s elemzik a tanulmányterv során, hol lehetne magasházakat építeni. természetesen a tanulmányterv nem határozza és nem is határozhatja meg, hogy mikor kezdődhet az építkezés, ez a népgazdaság teherbíró képességétől függ.

még ebben a félévben más, ugyancsak nagyon időszerű városrendezési és forgalmi problémákat is tanulmánytervben vizsgálnak meg. így például elemzik a margitsziget területgazdálkodását. felméri, milyen épületek és létesítmények csufítják a szigetet és javaslatot tesznek azok kitelepítésére. a törekvés az, hogy a sziget valóban budapest egyik legnagyobb parkja legyen.

kidolgozzák azt is, hogyan lehetne a várpalota kertjét nyilvános parkká fejleszteni, hol legyenek szökőkutak, újabb zöldterületek a ma még sok sebhellyel csufított belső városnegyedekben. /mti/

-.-

-5-

le

bb 8. megháromszorozzák a szakértők számát a kgst budapesten működő szinesfémkohászati osztályán

1 szf/hné/m/vg

1963. március 22.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa titkárságának budapesten székelő szinesfémkohászati osztályát kibővítik, megerősítik. dr. kocsis józsef osztályvezető tájékoztatta az mti munkatársát a nagyfontosságú átszervezés eddigi eredményeiről, céljáról és jelentőségéről.

- a kgst tanácsának tavaly júniusi 16. ülészsaka, mint ismeretes, elhatározta különböző szerveknek, így az állandó bizottságok titkárságainak megerősítését - mondotta az osztályvezető. ennek megfelelően kezdődött meg tavaly a budapesten működő fémkohászati állandó bizottság titkárságán is az átszervezés, az önálló osztályalakulás. a szinesfémkohászati osztály máris számos kiváló szakértővel erősödött. az egykori titkársági szakértői létszám eddig megkétszereződött, az év végéig pedig megháromszorozódik. az osztályvezetőt általában a végrehajtó bizottság annak a tagországnak szakemberei közül nevezi ki, amely államban van az állandó bizottság székhelye és elnöke. így történt ez szinesfémkohászati osztályunkon is. rajtam kívül még két magyar szakértője van az osztálynak, egy könnyűfémipari szakember és egy közgazdász.

- mindjárt az átszervezés kezdetén, feladatunkhoz hiven megkezdtek az iparág műszaki-gazdasági együttműködési feladatainak elemző munkáját és eddig kilenc javaslatot dolgoztunk ki. mind-egyik javaslat úgondolatokat is tartalmaz a fémkohászati állandó bizottság munkájának gazdagítására, a tagországok együttműködésének fejlesztésére, a nyersanyagbázis növelésére. most újabb előterjesztésen dolgozunk, ebben javaslatot teszünk a közösen végzendő iparági kutatómunkák együttes finanszírozásának elveire, ami megkönnyítheti és előreviheti majd a fémkohászati-ban a közös kutatást, - fejezte be nyilatkozatát dr. kocsis józsef, a kgst titkársága szinesfémkohászati osztályának vezetője. /mti/

8.15/a

- 6 -

KK

bb 10. miről mesél három megye krónikája? - pécsi számolócsoda, szulimáni boszorkányper, összesen ötven érdekes előadás a pécsi rádió közkedvelt műsorában

vid vm cz

1963. március 22.

a pécsi rádió „három megye krónikája”, című műsorában öt év alatt ötven dramatizált történet hangzott el. a műsort a pécsi tanárképző főiskola hagyománykutató munkaközössége szerkeszti, történeti eseményeihez fűződő érdekes históriákat, mondákat és népmeséket. így például a korabeli leírásokból formálták meg a matematikai zseninek számító frankl móríciz alakját, aki a ferencz józsef-i korban világhírességként minden jelentősebb helyen megfordult. egyszer tizennégy éves gyerekként a királyi udvar előtt egy ezred egész évi zsoldját fejből pillanatok alatt kiszámolta. amikor az őt ellenőrző matematikusok az eredményben hibát véltek felfedezni, figyelmeztette őket, hogy a megjelölt év szökőévként számít, tehát az ő eredménye a helyes. a feledés homályából hozták felszínre az ibafai végvár, a szulimáni boszorkányper és a siklósi járásban 1766-ban járó péter vezetésével lezajlott jobbágy-lázadás történetét. a lázadás részletei ennek előtte kevésbé voltak ismeretesek, mivel a korabeli uralkodó osztályok eltitkolták, kisebbiteni igyekeztek a felkelést.

a „három megye krónikája”, baranya, somogy, tolna rádióhallgatóinak egyik legkedveltebb szórakozást, művelődést nyújtó műsora, amint erről a rádióknak címzett levelekben beszámolnak. /mti/

---

bb 13. öntözőberendezés fagyvédelemre

vid j vm ká

1963. március 22.

az izsáki állami gazdaság almáskertjében különleges öntözésre rendezkednek be az idén. a gyümölcsösben állandó helyhez kötött, alagcsöves öntözőrendszert alakítanak ki, mintegy 3 méter magasan elhelyezett szórófejekkel. a magas esőtető berendezések a fák törzsei mellett „nőnek”, majd ki, így nem akadályozzák a talaj-és egyéb munkákat. az öntözés elsődleges feladata a tavaszi fagyvédelem lesz. a víz hőelvonó tulajdonságánál fogva kedvezően befolyásolja a talajfelszín hőmérsékletét. ezenkívül természetesen csapadékpótlásra, növényvédelemre is felhasználják majd a berendezést. az alma érésének idején ugynevezett szinesítő öntözést kap a gyümölcsös. /mti/

9.15/a

- 7 -

KK

bb 11. készülnek a tarkamintázatu nyári ruhaanyagok

1 sz/tr vm vg

1963. március 22.

a textilgyárakba már nemcsak a tavasz, hanem a nyár is beköszöntött; a textilfestőgyárban a karton és a batiszthoz hasonló vékony, könnyű női ruhakelméket mintázzák. a gyár kollekciójából 78 féle mintát választottak ki, s most ezek szerint készül a sok millió méter textil a kül-és belkereskedelem számára.

az új anyagok között található fedettmintás, valamint virág-motivumos, absztrakt-rajzos és finom rajzolású, bélyegnyomású is. a kis-és nagy minta, a csik és a pötty sok változata szintén hozzátartozik az idei divathoz. a divattervezők véleménye szerint a gazdag színárnyalatu, tarkamintás textiliák lesznek a nyáron a legkeresettebbek.

az új nyári ruhaanyagok nemcsak a hazai üzletekben jelentek meg, hanem amint azt a textilfestőgyár főmérnöke franciaországi utjáról hazatérve elmondotta, örömmel látta, üzemének újdonságait a párizsi kirakatokban is. /mti/

- . -

bb 12. népművészeti „házimúzeum”, a tolna megyei tanács házában

vid vm

1963. március 22.

a tolna megyei tanács művelődési osztályán a megye sokrétű népi művészetét és népviseletét szemléltető „házimúzeumot”, rendeztek be. a szobákban elhelyezett üveges szekrényekben színpompás sárközi, kaposmenti, síóagárdi, váraljai, kisvejkai, mőzsi és más megyebeli népviseletű babákat és népművészek remekait, faragásait láthatják a látogató vendégek. a ruhákat a hagyományos népviseletet őrző vidékek leghíresebb öltöztető asszonyai varrták a babákra. a kis kiállítás különösen szép darabjai balászy gyula dombovári fafaragó népművész szobrocskái, faragott dísz tárgyai és egy buzakalászból font aratási diadalkoszorú. /mti/

- . -

9, 18/m

- 8 -

bb 9. hatvanhat tudományos, műszaki és gazdasági feladattal foglalkozott egy év alatt a nehézipari minisztérium elektronikus számológéppontja

1 szf/gg/m/vg

1963. március 22.

rövidesen egy éve, hogy a nehézipari minisztériumban nagyteljesítményű elektronikus számológépet helyeztek üzembe. megalakították a tárca elektronikus számoló központját, s a központ irányítására, munkájának ellenőrzésére kibernetikai tanácsot szerveztek. a központ egy év alatt 66 nehéz műszaki és gazdasági megoldásukhoz az elektronikus számológép segítségével. ehhez a munkához hagyományos matematikai módszerekkel, az ismert vilamos számológépekkel esztendő hosszú sorára lenne szükség. elvégeztek néhány olyan népgazdasági jelentőségű, tárcán kívüli feladatot is, amelyre hazai viszonylatban jelenleg csak a ním elektronikus számológépe alkalmas. kielemezték többek között a szénbányák produktív termelési teljesítményét a geológiai tényezőkkel összefüggésben, meghatározták a szén szállítási költségek szempontjából legjobb szénelosztási programot, számításokat végeztek az erőművek teher-elosztásának tökéletesítésére, elvégezték a kgst együttműködő villamosenergia rendszereinek stabilitás-vizsgálatait, meghatározták a szintetikus mosószerek mosóhatásának legjellegzetesebb tulajdonságait, stb. tárcán kívüli munkák voltak a csepel vas- és fémművek gépgyártási termelési programozása, a nyers-marhabőr behozatal legjobb összetételének kiszámítása és egyebek.

a nehézipari elektronikus számológéppontot az idén továbbfejlesztik. kezdeti hétfőnyi tudományos, technikai és adminisztratív személyzetét 28-ra növelik, ezenkívül még hat olyan munkatársat szerződtetnek, akik mellékfoglalkozásként vesznek részt munkájában. a gép kapacitásának 30 százaléka a magyar tudományos akadémia számítástechnikai központjának engedték át. /mti/

- . -

bb 21. három hét alatt 23 malacot hozott a világra az átányi béke tsz egyik anyakocája

vid/j/m/ká

1963. március 22.

heves megyében az átányi béke tsz egyik anyakocája rekordnak is beillő szaporulattal örvendeztette meg az állatgondozókat. február 26-án 9 malacot, ezt követően március 18-án pedig újabb 14 malacot fialt. mind a 23 malac egészséges, és az anyakoca is baj nélkül vészelt át a nagy szaporulatot. a termelőszövetkezet sertéstenyésztőinek nem kis gondot okoz az egy „családból”, származó sertésfalca táplálása. /mti/

- . -

9.30/a

- 9 -

tervezési problémát, s egyéb feladatot oldott meg, vagy kezdett

bb 14. kétezer család lakásába vezetik be a melegvizet tótkomlóson
vid vm 1963.március 22.

a békés megyei tótkomlós községben az elmúlt év közepén 2000 taggal törpevizmütársulat alakult. elhatározták, hogy a kétezer család lakásába 1964-re bevezetik a 42 fokos gyógyhatású melegvizet.

ez az érdekes terv annak alapján született, hogy a helyi melegvízü strandot ellátó kut teljesítőképességét jelenleg csak félig használják ki. kiszámították, hogy egy tagnak 3 300 forintjába kerül a hidrofor szivattyúház felépítése, valamint annak a negyvenhét kilométernyi eternit csőnek beszerzése és beépítése, amely a terv szerint behálózza majd a falu valamennyi utcáját.

már az idén is melegvizhez jut a társulati tagok egy része. a nyárra elkészül a szivattyúház és lefektetnek tíz kilométernyi vezeték is.

a jövő évben elkészül a teljes csőhálózat, minden társulati tag lakásába bevezetik a melegvizet, s a nyolcszáz forintos bekötési költségen kívül 250 forintos évi részletekben kell a 3 300 forintot törleszteni.

tótkomlóson már sok házban építik a fürdőszobát, egyre többen vásárolnak a helyi földművesszövetkezeti boltokban fürdőkádat is.
/mti/

bb 15. termelési szerződéseket kötnek az uttörőcsapatok, kisz-szervezetek a termelőszövetkezetekkel zala megyében

vid j vm ká 1963.március 22.

hasznos kezdeményezés indult el a zalaegerszegi járásban: az uttörőcsapatok és a kisz-szervezetek termelési szerződést kötnek a termelőszövetkezetekkel rét-tisztításra, babtermelésre, máktermelésre, betakarításra és más olyan mezőgazdasági munkákra, amelyek nem terhelik meg a fiatalokat, a diákokat pedig nem vonja el a tanulástól. ezzel kettős eredményt érnek el. egyrészt a fiatalok a végzett munkáért fizetést kapnak, másrészt megismerik a közös gazdaság életét. a zalaegerszegi járás uttörőinek és kiszeseinek kezdeményezése meggyeszte visszhangra talált./mti/

9.34/a

- 10 -

bb 16. a borsodi szénmedence valamennyi bányászát ellátták szénmonoxid elleni mentőkészülékkel

vid te vm ki 1963.március 22.

az ózdvidéki és a borsodi szénbányászati trösztöknél két éve kezdték meg a szénmonoxid ellen védő mentőkészülékek kiosztását. a könnyű, vállon hordható készülékkel az üzemek veszélyessége szerinti sorrendben szerelték fel a bányászokat.

a borsodi szénmedencében először kiosztott védőkészülékek lengyel gyártmányúak voltak. közben megkezdtek a magyar szénmonoxid mentőkészülékek gyártását is és a borsodi szénbányászati tröszt üzeimben mintegy tízezer bányászt már ezzel szereltek fel. a korábban mintegy hétezer bányásznak kiosztott lengyel mentőkészülék szavatossági ideje most lejár, s ezeket is magyar gyártmányúra cserélik ki. a lecserélést április elejére befejezik, s akkor a borsodi szénmedencében a földalatti munkahelyeken dolgozó mintegy 23.000 bányász már magyar mentőkészülékkel védekezhet az esetleges szénmonoxid mérgezés ellen./mti/

- . -

bb 18. borsófeldolgozó gépsorok készülnek győrtől

vid te vm ki 1963.március 22.

két évvel ezelőtt költözött új telephelyére a győri kisalföldi gépgyár. termelése azóta két és félszeresére növekedett, ugyhogy a kezdetben tágas helyiségek máris szűknek bizonyultak. közben sok műszaki problémát oldottak meg és sikerült megszüntetni a gyártmányoknál mutatózó minőségi kifogásokat.

a kisalföldi gépgyár fő termékei a konzervipari gépek, amelyeknek legnagyobb része a kgst megállapodás értelmében külföldre, a szovjetunióba és más baráti országokba kerül.

ez idő szerint borsófeldolgozó gépsorok készítésén dolgoznak, amelyekhez egyes gépegységeket más hazai gyárak készítenek el. a negyedév végéig 25 garnitúra borsófeldolgozó gépet és berendezést kell elszállítani. a feldolgozásra kerülő borsót víznyomással csővezetéken továbbítják egyik gépről a másikra és óránként körülbelül 1500 kilót tartósítanak. a munka teljesen automatikus, ugyhogy az utolsó gépek üvegbe töltik a mosott, tisztított, előfőzött, osztályozott borsót és le is zárják a konzervüveget.
/folyt.köv./

9.50/a

- 11 -

/bb 18. borsófeldolgozó.....1.folyt./vm

a következő negyedévekben a gyár dolgozói - mindig az idénynek megfelelően - zöldség-és gyümölcsfeldolgozó konzervipari gépeket, berendezéseket készítenek, ugyancsak exportra./mti/

- . -

bb 17. a mezőgazdaságban is napirendre került a korrózió elleni védekezés - kísérleti géptároló andráshidán

1 so/gg vm ká

1963.március 22.

a levegővel és nedvességgel érintkező fémtárgyak felületén fellépő korrózió sokmillió forintos kárt okoz évente a népgazdaságnak. a károk megelőzése és csökkentése az ipari üzemekhez hasonlóan most a mezőgazdaságban is napirendre kerül. a kísérlet végrehajtására az andráshidai állami gazdaságot jelölték ki, ahol olyan géptároló teret alakítanak ki, amely alkalmas a korrózió-védelem megszervezésére. elkészültek már a speciális tároló-bakok és állványok. az állami gazdaság gépesítési szakemberei kipróbálják a különböző korrózió-gátló olajokat és zsirokat és rögzítik a kísérlettel kapcsolatos megfigyeléseket. az andráshidai tapasztalatok szerint kívánják szélesebb körben megszervezni a mezőgazdasági gépek korrózió-védelmét./mti/

- . -

bb 19. három év alatt felére csökkentek az erdei károk - motorke-
rékpárt kapnak az erdei felügyelők

1 so/sze/m/.ká

1963. március 22.

három év alatt felére csökkentek a társadalmi tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények az erdőgazdaságok és a faipari vállalatok területén. az országos erdészeti főigazgatóság most közzétett felmérése szerint 1960-ban 7.7 millió forint kár érte a társadalmi tulajdont, s 1962-ben 3.8 millió forintba csökkent a kártételek összege. ebből is 3 millió forint a vizsgálatok befejezése után megtérült. egyre kevesebb tehát az ismeretlen tettes az erdőben okozott károknál. a további fejlődés érdekében az országos erdészeti főigazgatóság az eddiginél jobb lehetőséget biztosít az erdőőrzési felügyelők munkájához. a jövőben motorke-
rékpáros ellenőrök is járják az erdőket, a nagy értéket jelentő faanyagok megóvása érdekében. /mti/

10.25/a

- 12 -

pel

bb 22. mintegy negyven kutatóintézet, illetve tanszék segíti a komárom megyei üzemek munkáját

vid/te/m/ki

1963. március 22.

komárom megyében az idén tovább bővül az együttműködés az üzemek és a tudomány dolgozói között. a megyében szinte egyetlen olyan gyár sincs, amelynek ne lenne kapcsolata valamelyik kutatóintézettel.

az almásfüzitői timföldgyár jól képzett műszaki gárdája a fémipari kutató intézettel és tíz egyetemi tanszékkel dolgozik együtt. idei husz közös kutatási témájuk többsége az üzem nagyarányú bővítéséhez nyújt segítséget. az idén megkezdett rekonstrukcióval ugyanis létszámemelkedés nélkül több mint kétszeresére növelik a gyár termelését. ehhez adnak sok hasznos elgondolást a tudomány dolgozói.

a nyergesuffalui viscosagyárban, ahol a hazai műszálgártás központja alakul ki, ugyancsak elsősorban a bővülést segítő kérdésekkel foglalkoznak. a műanyagipari kutató intézettel közös kísérleteket végeznek például a harmadik ötéves tervben épülő új műszálgáz, a polipropilén gyártására. ez a világszer-
te ismert szintetikus szálak közül a legnagyobb szakítószilárdságu, a legkopásállóbb és gyártási költsége a legkedvezőbb. nagy előnye még, hogy alapanyaga a danulonnal ellentétben nem szén, hanem ásványolaj.

a megye üzemének a munkáját az idén mintegy negyven kutatóintézet, illetve egyetemi tanszék segíti. /mti/

- . -

bb 24. a fiatal mérnökök és technikusok termelési bizottságot alakítottak zalaegerszegen

vid/te/m/ki

1963. március 22.

a kisz zala megyei bizottságánál a megye ipari üzemének fiatal mérnökeiből és technikusaiból 25 tagú ifjúsági termelési bizottság alakult, azzal a céllal, hogy segítséget nyújtson az ipari termelés gyorsítását előmozdító újítások, új termelési technológiák kidolgozásában, a műszaki fejlesztésben. a bizottság feladatának tartja a szakmunkásképzés elősegítését és a különböző ifjúsági mozgalmak szélesítését is. /folyt.köv./

10.32/a

- 13 -

pel

bb 24. /a fiatal ... 1. folyt./ m

a bizottság tagjai először először a zalaegerszegi ruhagyárban vizsgálták meg - a gyár műszaki dolgozóival együtt - hogyan lehetne csökkenteni a gyártási részidőket, hogyan lehetne - legalább részben - a varrást ragasztással helyettesíteni. /mt1/

...-

bb 23. 300 női munkacsapat versenye a nagyobb terméseredményekért
vid/j/m/ká 1963. március 22.

a borsod megyei termelőszövetkezetekben dolgozó női brigádok fegyelmzett munkával és a jó eredményekkel nemcsak megbecsülést, hanem hírnevet is szereztek maguknak. az asszonyok a téli hónapokban sem tétlenkedtek: különböző tanfolyamokon ismerkedtek meg a fejlettebb mezőgazdasági módszerekkel és számos községben új női munkacsapatokat szerveztek. most, hogy az időjárás tavaszra fordult, az asszonyok brigádertekezleten beszélnek meg, hogy az előírt termelési terveket milyen módszerekkel teljesíthetik. az asszonyok egész évre szóló munkavállalásokat tesznek, és eddig mintegy 300 női brigád jelentette be, hogy versenyt indít a nagyobb terméseredmények eléréséért. 70 munkacsapat a szocialista brigád cím elnyerését tűzte ki célul. a tiszalucirákóczi termelőszövetkezetben a béke, a haladás és a tiszavirág női munkacsapatok együttesen készítették el vállalásukat. a három brigádban dolgozó több mint 100 asszony elsősorban a szakmai műveltség növelésére törekszik. elhatározták, hogy harmincan a termelőszövetkezeti akadémiára iratkoznak be, huszonötven zöldségtermelői, tizen pedig baromfitenyésztői tanfolyamot végeznek. termelési vállalásuk szerint kukoricából, májusi morzsoltra átszámítva, a holdanként tervezett 18 mázsa helyett 20 mázsát, burgonyából pedig 50 mázsa helyett 80 mázsát termelnek. a kertészetben dolgozó asszonyok 10 holdról a tervezettnél 10 mázsával több paprikát és 20 mázsával több zöldséget szednek le, 10 holdról pedig 220.000 csomó retket és hagymát küldenek piacra. ezenkívül 26.000 csirkét nevelnek fel, a háztáji gazdaságokban pedig szerződésre 50 mázsa babot termelnek. a tiszaluciakhoz hasonló felajánlást tettek a többi termelőszövetkezetek női munkacsapatai is. /mt1/

...-

10.40/a

- 14 -

KK

bb 25. országos legelő-térkép készül - milyen kedvezményeket kaphatnak a termelőszövetkezetek a legelők felújítására, illetve lecsapolására vagy öntözésére?

i cs/j vm ká

1963. március 22.

gazdasági bizottság nemrégiben tárgyalta a rét-és legelőgazdálkodás megalapozásával kapcsolatos feladatokat, a legelők felújítását, rendszeres ápolását, illetve a hozamnövelést célzó gyakorlati intézkedések tervét. a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán adott tájékoztatás szerint a rétek, legelők üzemszerű művelésével oldható meg leggazdaságosabban a szarvasmarha-állomány nyári takarmányozása. jelenleg ezek a területek képezik a takarmánytermesztés legfontosabb tartalékait. a rétek és legelők hozamát különösebb beruházások, ráfordítások nélkül legalább 10 százalékkal lehet növelni rövid időn belül.

az ország legelőterületének körülbelül a felét feltörték az utóbbi évtizedekben, többnyire csak a szikeseken, a vadvizes, zsombékos lapályokon és sovány homokokon maradtak legelők. ezeket is sok helyütt elhanyagolták a gazdaságok. a szakemberek becslése szerint csupán a rendszeres gyomirtással, a bokrok, tövisligetek kiirtásával, a vakondturások elteretetésével, továbbá a szekérutak, felhajtó-utak rendezésével, illetve a delelőhelyek váltakoztatásával az eddig 4-5 mázsás holdankénti hozamot /szénaértékben számítva/ 8-9 mázsára növelhetik, ahol pedig bevezetik az öntözéses legelőgazdálkodást, felújítják a leromlott gyepterületeket, a talajukat megjavítják, három-négyszeres hozamnövekedést is elérhetnek.

most mindenekelőtt a szakemberhiányon igyekeznek segíteni. egyelőre pest és szolnok megyében 90-100 termelőszövetkezeti szakembert képeznek ki tanfolyamokon, akik a korszerű rét-és legelőgazdálkodás legjobb módszereit alkalmazzák közvetlenül a gyakorlatban. később hasonló tanfolyamokat szerveznek más megyékben is. ugyancsak ez évben az ország 120 járásában létesítenek minta-legelőt. itt a járás termelőszövetkezeteinek bemutatják a helyes legelőápolás adta előnyöket, a hasznosítás leginkább bevált módszereit.

/folyt.köv./

11.30/a

- 15 -

KK

bb 25. /országos ... 1. folyt./ m

az ország valamennyi termelészövetkezete igénybe veheti a 3004/5-ös kormányhatározat alapján rendelkezésre bocsátott középfejáratu hitelek a legelők ápolására, illetve felújítására. a rendelet végrehajtási utasítása kimondja többek között, hogy a rétek és legelők ápolására 720, a legelők felújítására 1500, feltörés és újravetés esetében 3500 forintos középfejáratu hitelt kaphatnak a közös gazdaságok a rét-, illetve a legelőterület egy-egy holdja után.

a nagyobb arányú beruházások közé tartozik a 90 millió forintos állami támogatás, amelyet a megyék még az idén kiosztanak azok között termelészövetkezetek között, amelyek vízrendezésre szoruló legelőterületeik megjavítására vállalkoznak. a csatornák, árkok készítésénél kiemelt föld minden köbmétere után 10 forintot térít meg az állam. további 45 millió forintnyi támogatást ad az állam hajdu-bihar, békés és szolnok megyében a gyenge termőtalajú legelőterületek megjavítására, illetve a száraz jellegű legelők öntözésére. a terven felül előirányzott összegből az idén 10.000 holdnyi legelőn építik ki az öntözőhálózatot és 6000 hold legelő talaját javítják meg.

a rét- és legelőgazdálkodás kialakítása érdekében feltérképezik az egész ország legelőterületét fekvés, talajminőség, termőerő és gondozottság szempontjából. egy-egy kiküldött szakember 10-12 község határában vizsgálja felül a legelőket és május 20-ig jelentést tesz a földművelésügyi minisztériumnak. a legsürgősebb feladatok között szerepel, hogy a termelészövetkezetek legelőterületein külön létesítsenek szarvasmarha-, illetve sertéslegelőt a háztáji gazdaságok állományára. /mti/

...-

bb 27. hangversenyek a karcagi tanyavilágban

vid/sze/m/cz

1963. március 22.

a karcagi zeneiskola tanárai és növendékei rendszeresen hangversenyeznek a nagykunsági városhoz tartozó tanyavilágban. az idén már két helyre, a berekfürdői részre és a május 1. tsz tánccsics üzemegységébe látogattak el. a két órás műsorukat, amelyen mozart, beethoven mellett mai magyar szerzők műveit is bemutatták - a tánccsics üzemegységben - mintegy száz szövetkezeti gazda és családtagja hallgatta végig. a tavasz folyamán újabb három hangversenyt rendeznek a kiskulcsosi, disznóréti és az apavári tanyavilágban. /mti/

...-

11.45/a

- 16 -

kk

bb 20. Lakásépítő fiatalok dunaujvárosban

vid/te/m/ki

1963. március 22.

dunaujvárosban tizenkét fiatal - a kisz bizottság patronálásával - szerződésben vállalta, hogy a kertvárosban három egyemeletes lakóházat épít fel ötp kölcsönrel. az épületek mindegyikében négy lakás lesz. a fiatalok mindegyike ezer-ezer óra munkát vállalt a lakásépítkezésen. a vállalatok használt épületanyagot bocsátanak rendelkezésükre. ezért legelső munkájuk az lesz, hogy hozzáfognak régi épületek bontásához, s ezek anyagát felhasználják. a városi kisz-bizottság társadalmi munkát szervez az építők segítésére.

a tervek szerint a kisz-fiatalok és a közösség összefogásával épülő 12 új lakásba már az ősszel beköltöznek. /mti/

...-

bb 28. a Lottó nyerőszámai

k kf/kt/m/bs

1963. március 22.

a Lottó 12. játékheti nyerőszámainak a sorsolását pénteken délelőtt hevesen tartotta a sportfogadási és Lottó igazgatóság. erre a hétre 5 578 457 Lottószelvényt küldtek be a fogadók.

a kisorsolt nyerőszámok a következők:

34, 42, 53, 54, 80.

/mti/

...-

bb 26. országsszerte hozzákezdték a magyar békemozgalom májusi akciónak előkészítéséhez - formálódik a program, munkára készek a népfrent-aktivisták

i di/gk vm sr

1963. március 22.

alig néhány nappal az országos béketanács elnökségének kibővített ülése után, amelyen felvázolták a magyar békemozgalom májusi akciónak körvonalait, a népfrent-bizottságok országsszerte hozzákezdték az eseménysorozat előkészítéséhez. tíz-és tizezrek formálják a programot, amelynek alapján csoportos beszélgetések és egyéb összejövetelek, valamint kis-és nagygyűlések százain, ezreink demonstrálják majd, hogy népünk hisz az általános és teljes leszerelés realitásában, csatlakozik a békeszerető embermilliók megmozdulásaihoz.

az országos béketanács vezetői felkérték a tömegszervezeteket hogy vállaljanak részt a nagyszabásúak ígérkező feladat megoldásából.

/folyt.köv./
12.25/a

- 17 -

/bb 26. országszerte.....1.folyt./vm

napi munkájuk közben, szokásos gyűléseiken és egyéb összejöveteleiken ismertessék az akció célját, emlékezzenek meg a magyar béke-mozgalom kibontakozásának 15. évfordulójáról, méltassák a hatodik magyar békekongresszus jelentőségét, ezenkívül az egészségügyi dolgozók szakszervezetével megrendezi az orvosok, a jogász szövetséggel a jogászok, a kiesz-szal a kisiparosok, az okiesz-szal a kisipari termelőszövetkezeti tagok, a művész szakszervezettel a színészek és írók, a pedagógus szakszervezettel pedig a tanítók és tanárok béke-nagygyűlését, ugyancsak béke-nagygyűlést rendeznek a katolikus papok és protestáns lelkészek részvételével, hasonló megmozdulások lesznek több nagyüzemben, a munkásszállásokon előadásokat, az üzemekben pedig röpgyűléseket tartanak a leszerelésről, a békemozgalom új feladatairól, a kiesz a munkás-és parasztfiatalok nagy tömegével folytat majd beszélgetést napjaink időszerű kérdéseiről, s szellemi vetélkedőket rendez a középiskolások részére, békegyűléseket tartanak az egyetemeken és főiskolákon, s tervbe vették, hogy pályázatot hirdetnek a béke gondolatát, eszméjét kifejező rajzokra és írásokra, a legjobban sikerült rajzokból kiállítást rendeznek.

gazdagnak ígérkezik az együttműködés a nőtanácsokkal is, a magyar asszonyok és lányok a következő hetekben, hónapokban ugyanis a nők moszkvai világkongresszusára készülnek, ennek jegyében a népfronttal együtt megrendezi a nők nemzetközi barátságának hetét, amelynek összejövetelein felszólalások, levelek vagy határozatok formájában újra meg újra hangot kap a magyar nők békevágya./mti/

bb 29. időjárásjelentés

sze/m

1963. március 22.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. március 22-én, pénteken délben:

a hőmérséklet csökken

európaszerte hűvös, sok helyen hideg az idő, az északkeleti-keleti irányból áramlott mínusz 2- mínusz 6 fok hőmérsékletű levegő ma reggelre a kárpátok északi oldalát surolva a bécs-amsterdam vonalig jutott előre, több felé okozott havazást, kelet- és észak-európában tovább tart a mínusz 10- mínusz 20 fokos hideg, hazánkban tegnap borult, sok felé esős volt az idő, a nap csak a északkeleti megyékben sütött ki három-hat órai időtartamra, a déli megyék néhány helyén zivatar volt, a csapadék mennyisége általában 3-8 milliméter között volt, a nyugati- és déli országhatár közelében azonban helyenkint 10-15 millimétert is mértek, a hőmérséklet a nap folyamán a miskolc-bécs vonaltól nyugatra fekvő vidéken 4-8, a vonaltól keletre 8-12 fokig emelkedett, ma hajnalban nyugaton 0- plusz 4, keleten plusz 2- plusz 5 fokig süllyedt, ma délelőtt országszerte szárazabb lett az idő, s a felhőzet néhány helyen felszakadozott, budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke plusz 5.5 fok volt, 1.3 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag.

/folyt.köv./
14.15/a

- 18 -

bb 29. /időjárásjelentés ... 1. folyt./ m

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, alig változó irányzatú.

várható időjárás szombat estig: felhős idő, szórványosan futó esővel, futó havazással, mérsékelt, a dunántúlon élénkebb északnyugati, északi szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2- plusz 2 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 3-7 fok között.

a duna vízállása budapestnél 515 centiméter. /mti/

---

bb 31. megyei ipari vezetők tanácskozása zalaegerszegen

vid/te/m/ki

1963. március 22.

zala megye minisztériumi irányítás alá tartozó ipari és közlekedési vállalatainak igazgatói, párt- és szakszervezeti, valamint műszaki vezetői pénteken értekezletet tartottak zalaegerszegen, értékelték a vállalatok múlt évi munkáját és megbeszéltek az idei feladatokat, kele István, a megyei pártbizottság ipari osztályának vezetője beszámolójában többek között elmondotta, hogy a múlt évben, elsősorban a pártkongresszus tiszteletére indított munkaverseny eredményeként, a megye minisztériumi irányítás alá tartozó vállalatainál a vállalt 59 millió helyett 91 millió forint értékű ipari terméket állítottak elő tervén felül, jelenleg a megye ipari üzemeiben és a közlekedési vállalatoknál csaknem hatszáz brigád versenyez a szocialista cím megszerzéséért, az értekezleten az idei feladatok között legfontosabbnak jelölték meg a rendkívüli tél miatt keletkezett elmaradások pótlását, ennek egyik legfőbb biztosítékát a szocialista brigádmozgalom szélesítésében látják. /mti/

14.22/a

- 19 -

bb 30. a szövetkezeti ipar szocialista brigádvezetőinek első országos tanácskozása

t sz/sze/m/vg

1963. március 22.

pénteken az édosz székházban rendezte meg az okisz a szövetkezeti ipar szocialista brigádvezetőinek első országos találkozóját, a tanácskozáson résztvett szili géza, az mszmp ipari osztályának helyettes vezetője, tóth dezső, a szot osztályvezetője, erdős józsef, az okisz elnöke.

venéczy jánosné, az okisz szövetkezetpolitikai osztályának vezetője számolt be a szövetkezeti iparban kibontakozott szocialista brigádmozgalom első eredményeiről.

- másfél évvel ezelőtt - mondotta - miközben a szövetkezeti vezetőszervekben arról folyt a vita, hogy rendelkeznek-e a ktsz-ek olyan feltételekkel, amelyek között szocialista brigádok működhetnek, a felső szervek döntése nélkül sorra alakultak a szocialista cím eléréseért küzdő brigádok. most kétszáz szövetkezetben 451 ilyen brigád dolgozik a tagok száma eléri a 3.700-at, a szövetkezetek brigádmozgalma jellegét tekintve megfelel az mszmp 8. kongresszusán megjelölt követelményeknek. figyelemreméltó az a törekvés, hogy a brigádok a lakosság jobb ellátására törekednek. az első bádogos ktsz szocialista brigádja például a lakóházak építésénél végzett szerelőmunkáira garancialevelet ad és vállalja, hogy a fél éven belül felmerülő javításokat társadalmi munkában elvégzi. szeretnék, ha a szocialista brigádok által készített termékek mind kifogástalan minőségűek lennének, és ezt bélyegzővel is jeleznék - mondotta az előadó -. /mti/

---

bb 33. a máv vonalain megszűntek a forgalmi akadályok

k hbj/sze/m/vg

1963. március 22.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy a vámosgyörkujszászi vonalon százberek és ujszász között a vasutvonalat helyreállították. ezzel a máv valamennyi vonalán megszűnt az árvíz- és a belvíz okozta forgalmi akadály. /mti/

14.40/n

-20-

KK

bb 36. átadták az idei fodor józsef és fenyvessy béla emlékérmeket

t ms/tm vm sr

1963. március 22.

a magyar higiénikusok társasága, mint az orvos egészségügyi dolgozók szakszervezetének egészségtudományi szakcsoportja pénteken a semmelweis teremben tartotta fodor józsef és fenyvessy béla emlékülését.

dr. bakács tiber egyetemi tanár, az országos közegészségügyi intézet főigazgatója elnöki megnyitójában méltatta a magyar közegészségügy és egészségtudomány nagy alakjainak munkásságát, majd átnyújtotta az 1963 évi fodor józsef és fenyvessy béla emlékérmeket. fodor józsef emlékéremmel tüntették ki dr. kanyó béla egyetemi tanárt, a szegedi orvostudományi egyetem közegészségtani intézetének igazgatóját, és dr. kneffel pált, a vas megyei köjál igazgatóját. a fenyvessy béla emlékérmeket dr. ferenczi endre, a budapesti köjál osztályvezető főorvosa kapta.

ezután a kitüntetettek megtartották a hagyományos fodor józsef illetőleg fenyvessy béla emlékelőadásokat. dr. kanyó béla a mezőgazdaság egészségügyéről, dr. kneffel pált az ókori róma higiénéjéről, dr. ferenczi endre pedig az újszülöttkori staphylococcus fertőzések problémái a fővárosban címmel adott elő.

az emlékülés után a résztvevők ünnepélyesen megkoszorúzták a guttenberg téren fodor józsefnek, a magyar egészségtudomány nagy fejlesztőjének szobrát. a szobornál dr. kanyó béla egyetemi tanár mondott beszédet. /mti/

..

bb 34. kinevezések

i ha/hné vm sr

1963. március 22.

a minisztertanács szekér gyulát, a nehézipari miniszter első helyettesévé, lőrincz imrét a nehézipari miniszter helyettesévé, rónai rudolfot a közlekedés-és postaügyi miniszter helyettesévé nevezte ki. /mti/

..

15.30/n

-21-

le

bb.32. a belvizek levonulása után az élet is visszatér rendes medrébe az elöntött területeken - társadalmi összefogással gyors ütemben halad a helyreállítási munka

vid te cs ki

1963.március 22.

szolnok megyében szinte az egész társadalom megmozdult az árvízszújtotta községek segítésére, a jászárokszállási nyugdíjas kommunista veteránok és a helyi röldművesszövetkezet dolgozói társadalmi munkabrigádokat alakítottak és négy családi ház felépítését kezdték meg a zagyva vizétől lassan megszabaduló és megyében az elöntéstől legtöbbet szenvedett jászdózsán, a törökszentmiklósi rákóczi, dózsa és alkotmány termelészövetkezetek egy hétre küldik el ide építőbrigádjaikat, hogy segítsenek a megrongált mintegy 150 családi otthon újjáépítésében, a városi és községi tanácsok is rendkívüli üléseken tárgyalták meg a segítség mikéntjét, a törökszentmiklósi városi tanács úgy döntött, hogy a községfejlesztési alap 6 százalékát, 150.000 forintot, amelyet a városi strandfürdő fejlesztésére szántak, a jászszágiak megsegítésére fordítják, a kunszentmártoni tanács 50.000 forintot szavazott meg a kárt szenvedettek támogatására, jászdózsán egyébként már visszatelepitették a lakosságot és teljes erővel megkezdtek a helyreállítási munkákat, a megye fiataljai, akik a zagyva és a tarna menti árvizek idején éjjel-nappal a gátakon dolgoztak, részt vesznek a károk helyreállításában is, csütörtökön és pénteken 900 ifjummunkás, termelészövetkezeti fiatal és középiskolás dolgozott a megrongálódott házakon, jászdózsán a fiatalok segítették a lakosság visszaköltöztetését is, megyszerte ifjúsági brigádok alakulnak, amelyek szombatoként és vasárnapoként részt vesznek a helyreállítási munkákban, a karcagi felsőfoku technikum fiataljai felajánlották, hogy a nyári szünetben gáterősítési munkákat végeznek, a harmadéves szolnoki kőműves tanulók külön munkacsoportot alakítottak és jászdózsán segítik a lakások helyreállítását, az uttörők vállalták, hogy amint a talaj felszikkad, a kitört fák helyére újakat ültetnek és rendbehozzák a tönkrement parkokat, jászdózsán egyébként a megrongálódott mintegy 150 lakóház negyrészét sikerül megmenteni.

a víz elvonulása után borsod megyében is azonnal hozzáláttak a helyreállítási munkákhoz, az edelényi járásban 120 családnak kellett elhagynia otthonát, de ezeknek mintegy 90 százaléka pentekre már visszaköltözött lakásába, ahol arra szükség volt, mint például szendrőn, edelényben és hidvégardón, a tanács javaslatára 1000-1500 forintos gyorssegélyben részesítették azokat az idős embereket, özvegyeket, akik ingóságjaikban is kárt szenvedtek.
/folyt.köv./

16.20/n

-22-

bb.32. a belvizek levonulása .... 1.folyt /cs

emődön és halmajon több termelészövetkezeti tag házát rongálta meg a víz, a szövetkezetek a szükség szerint gyorssegélyben reszesítették tagjaikat és gondoskodtak arról is, hogy a termelészövetkezetek iparosai, valamint a barkácsoláshoz értő emberek segítsenek a helyreállításban, szikszón, ahol a vadász-patakon levonult jeges ár több hidat elsodort, a lakosság társadalmi munkálat ideiglenes fahíd építését vállalta, az anyagot a tanács bocsátja rendelkezésre.

győr megyében a marcal vize kisbabotot és rábaszentmihályt öntötte el, az apadás itt is megkezdődött és csütörtökön kisbabotban, valamint rábaszentmihály magasabban fekvő részein megkezdtek a kilakoltatottak visszaköltöztetését, a hazafias népfront bizottságok most összesítik, hogy a két községben milyen segítségre szorulnak a kárt szenvedettek és a felmérés után a környező falvak közös összefogással nyújtanak segítséget.

pusztaszabolcsan - tíz kivételével - már valamennyi lakóházba visszaköltöztek, az egyik termelészövetkezeti tag összedölt lakóházát a termelészövetkezet anyagi támogatásával és a tagok társadalmi munkájával építik fel, a község másik két rombadölt lakóházának újjáépítésére a népfront, a nőtanács és a vöröskereszt már szervezi a társadalmi összefogást./mti/

bb.37. vetik a vörösherét somogyban

vid j cs ká

1963.március 22.

somogy megyében pénteken reggelre kisütött a nap, s a fel-támadt szél hatására a magasabb fekvésű, homokos területeken gyorsan „elpárolgott”, a nedvesség, ha géppel nem is, de emberi erővel meg lehetett kezdeni a munkát, a barcsi járás több közös gazdaságában - kálmánca, patosfa határában vetették a vörösherét, a járási területén mintegy 200 holdon került földbe a pillangósnövények vetőmagja.

a megyében mindenütt „bevetésre”, készen állnak a szántótraktorok, amennyiben újabb esőzés nem jön, jövő héten már teljes erővel megindulhat a magágykészítés és a vetés./mti/

16.25/n

-23-

bb.32. a belvizek levonulása után az élet is visszatér rendes medrébe az elöntött területeken - társadalmi összefogással gyors ütemben halad a helyreállítási munka

vid te cs ki

1963.március 22.

szolnok megyében szinte az egész társadalom megmozdult az árvizsújtotta községek segítésére. a jászárokszállási nyugdíjas kommunista veteránok és a helyi röldművesszövetkezet dolgozói társadalmi munkabrigádokat alakítottak és négy családi ház felépítését kezdték meg a zagyva vizétől lassan megszabaduló és a megyében az elöntéstől legtöbbet szenvedett jászdózsán, a törökszentmiklósi rákóczi, dózsa és alkotmány termelészövetkezetek egy hétre küldik el ide építőbrigádjaikat, hogy segítsenek a megrongált mintegy 150 családi otthon újjáépítésében. a városi és községi tanácsok is rendkívüli üléseken tárgyalták meg a segítség mikéntjét. a törökszentmiklósi városi tanács úgy döntött, hogy a községfejlesztési alap 6 százalékát, 150.000 forintot, amelyet a városi strandfürdő fejlesztésére szántak, a jászságiak megsegítésére fordítják. a kunszentmártoni tanács 50.000 forintot szavazott meg a kárt szenvedettek támogatására. jászdózsán egyébként már visszatelepitették a lakosságot és teljes erővel megkezdtek a helyreállítási munkákat. a megye fiataljai, akik a zagyva és a tarna menti árvizek idején éjjel-nappal a gátakon dolgoztak, részt vesznek a károk helyreállításában is. csütörtökön és pénteken 900 ifjummunkás, termelészövetkezeti fiatal és középiskolás dolgozott a megrongálódott házakon. jászdózsán a fiatalok segítették a lakosság visszaköltöztetését is. megyszerte ifjúsági brigádok alakulnak, amelyek szombatonként és vasárnaponként részt vesznek a helyreállítási munkákban. a karcagi felsőfoku technikum fiataljai felajánlották, hogy a nyári szünetben gáterősítési munkákat végeznek. a harmadéves szolnoki kőműves tanulók külön munkacsoportot alakítottak és jászdózsán segítik a lakások helyreállítását. az uttörők vállalták, hogy amint a talaj felszikkad, a kitört fák helyére újakat ültetnek és rendbehozzák a tönkrement parkokat. jászdózsán egyébként a megrongálódott mintegy 150 lakóház negyrészét sikerül megmenteni.

a víz elvonulása után borsod megyében is azonnal hozzáláttak a helyreállítási munkákhoz. az edelényi járásban 120 családnak kellett elhagynia otthonát, de ezeknek mintegy 90 százaléka pentekre már visszaköltözött lakásába. ahol arra szükség volt, mint például szendrőn, edelényben és hidvégardón, a tanács javaslatára 1000-1500 forintos gyorssegélyben részesítették azokat az idős embereket, özvegyeket, akik ingóságaikban is kárt szenvedtek.
/folyt.köv./

16.20/n

-22-

bb.32. a belvizek levonulása .... 1.folyt /cs

emődön és halmajon több termelészövetkezeti tag házát rongálta meg a víz. a szövetkezetek a szükség szerint gyorssegélyben reszesítették tagjaikat és gondoskodtak arról is, hogy a termelészövetkezetek iparosai, valamint a barkácsoláshoz értő emberek segítsenek a helyreállításban. szikszón, ahol a vadász-patakon levonult jeges ár több hidat elsodort, a lakosság társadalmi munkálat ideiglenes fahíd építését vállalta. az anyagot a tanács bocsátja rendelkezésre.

győr megyében a marcal vize kisbabót és rábaszentmihályt öntötte el. az apadás itt is megkezdődött és csütörtökön kisbabótban, valamint rábaszentmihály magasabban fekvő részein megkezdtek a kilakoltatottak visszaköltöztetését. a hazafias népfront bizottságok most összesítik, hogy a két községben milyen segítségre szorulnak a kárt szenvedettek és a felmérés után a környező falvak közös összefogással nyújtanak segítséget.

pusztaszabolcsan - tíz kivételével - már valamennyi lakóházba visszaköltöztek. az egyik termelészövetkezeti tag összedölt lakóházát a termelészövetkezet anyagi támogatásával és a tagok társadalmi munkájával építik fel. a község másik két rombadölt lakóháznak újjáépítésére a népfront, a nőtanács és a vöröskereszt már szervezi a társadalmi összefogást./mti/

bb.37. vetik a vörösherét somogyban

vid j cs ká

1963.március 22.

somogy megyében pénteken reggelre kisütött a nap, s a fel-támadt szél hatására a magasabb fekvésű, homokos területeken gyorsan „elpárolgott”, a nedvesség. ha géppel nem is, de emberi erővel meg lehetett kezdeni a munkát. a barcsi járás több közös gazdaságában - kálmánca, patosfa határában vetették a vörösherét. a járási területén mintegy 200 holdon került flödbe a pillangósnövények vetőmagja.

a megyében mindenütt „bevetésre”, készen állnak a szántótraktorok, amennyiben újabb esőzés nem jön, jövő héten már teljes erővel megindulhat a magágykészítés és a vetés./mti/

16.25/n

-23-

bb.42. a román katonai küldöttség látogatása kalocsán

vid v tm cs fm

1963.március 22.

a román náphadsereg hazánkban tartózkodó küldöttsége leontin salajan hadseregtábornoknak, a román népköztársaság fegyveres erői miniszterének vezetésével pénteken baráti látogatást tett a kalocsai helyőrség alakulatainál. a vendégek ugrai ferenc altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, a néphadsereg parancsnoka, /~~...~~/ több más tagja, valamint gied károly, a bács-kiskun megyei pártbizottság titkára és madarász lászló, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnök-helyettese társaságában érkeztek a városba. a delegáció tagjai megtekintették az alakulatokat, amelyek katonai tiszteletadással fogadták őket. a küldöttség látogatásának utolsó állomása a 37-es budapesti forradalmi ezred volt. itt megtekintették a laktányát, majd az ezred katonáival, tiszthelyetteseivel és tisztjeivel közös ebéden vettek részt. /mti/ *l. karának*

--

bb.39. gyermekkönyvtárosok országos értekezlete a kossuth klubban

i lv /tm cs sr

1963.március 22.

a művelődésügyi minisztérium könyvtári főosztálya és a könyvtártudományi és módszertani központ a kossuth klubban a gyermekkönyvtárosok részére háromnapos országos értekezletet tartott. a könyvtártudományi és módszertani központ munkatársai előadásokat tartottak gyermek-pszichológiai kérdésekről, valamint a könyvtárak legcélszerűbb szervezeti felépítéséről.

a konferencia vidéki részvevői háromnapos budapesti tartózkodásuk idején meglátogatták több fővárosi gyermekkönyvtárat. megnézték, hogy a kerületben hogyan foglalkoznak a gyermekekkel és milyen módszerrel segítik őket a kölcsönkönyvek kiválasztásában. a tapasztalatokat megvitatták és egységes álláspontot fogadtak el a gyermekkönyvtárak irányítására. /mti/

--

16.48/n

-24-

le

bb.35. a kisz vörös zászlajával tüntették ki a péliföldi vajúrtanulókat

vid te cs ki

1963.március 22.

szunyogh lászló a kisz komárom megyei bizottságának titkára pénteken bensőséges ünneségen adta át a péliföldi vajúrtanuló intézet 260 tanulójának a kisz központi bizottságának vörös zászlaját. az iskola tanulói a megtisztelő zászlót kitartó szorgalommal, jó munkával érdemelték ki. átlagos tanulmányi eredményük mindig a közepes felett van és a gyakorlati munkában is jeleskednek. az intézetből évenként kikerülő hetven fiatal vajúrt szívesen fogadják a bányák régi dolgozóit. példát mutatnak a társadalmi munkában is: minden hallgató husz óránál lényegesen több társadalmi munkát végez. patronálják a bajóti termelészövetkezetet és segítik klastropusztán a dorogi bányászok hétvégi pihenő- és szórakozóhelyének építését is. /mti/

--

bb.45. korai zöldségtermesztésről tanácskoztak kecskeméten

vid j cs ká

1963.március 22.

a korai és az öntözéses zöldségtermesztésről tanácskoztak pénteken kecskeméten bács megye termelészövetkezetelek, városi és járási tanácsainak kerteszeli. az ankétot erdős józsef, az mszmp bács megyei bizottságának titkára nyitotta meg, majd szakelőadások hangzottak el. dr. somos andrás akadémikus elmondta, hogy országosan 30.000-40.000 holdon foglalkoznak korai zöldségtermesztéssel, mégis idényszerű a tavaszi ellátás. pedig az adottságok, különösen a duna-tisza közén, igen kedvezőek. az eredményes termelés egyik feltétele a jó palánta nevelés, mind nagyobb mértékben kell alkalmazni a tápkockas palántanevelés módszerét. az így kiültetett növények gyorsabban megerednek és korábban hoznak termést. dr. turi istván tanársegéd a műanyag-fólia előnyeit és gyakorlati alkalmazását ismertette. az eddigi tapasztalatok szerint a műanyag nevelőházakban olcsóbb és gyorsabb a palánták előállítás. a fólia a kora tavaszi primőröknél fűtés nélkül is jól használható. dr. cselőtei lászló kandidátus az öntözéses zöldségtermelésről beszélt.

az előadásokat vita követte, majd szakfilmeket mutattak be a műanyag-fóliás nevelőházakról, a palánta helyes kezeléséről. /mti/

--

16.55/n

-25-

le

bb. 38. március 23.: meteorológiai világnap - új, korszerű berendezéseket kap a magyar repülésmeteorológiai szolgálat - a jövő héten megjön az „igazi”, tavasz

t/cs/rj ká

1963. március 22.

a magyar meteorológiai társaság és az országos meteorológiai intézet pénteken a ferihegyi repülőtér protokoll-termében bemutatóval egybekötött sajtótájékoztatót tartott a szombaton, március 23-án világszerte megrendezésre kerülő harmadik meteorológiai világnap alkalmából. dr. zách alfréd, a meteorológiai intézet helyettes igazgatója bevezető előadásában ismertette a meteorológiai világszervezet kialakulásának, fejlődésének történetét és munkáját, a meteorológiai világnapok célját. elmondotta, hogy a meteorológiai világszövetség, a vmo szakosított ensz-intézményként működött, a tagállamok száma jelenleg 110. az idei meteorológiai világnap közös témája a szállítás, s ezen belül főleg a repülés segítése. a szervezet céljai közül előtérbe kerül az élelmiszer-szállítás és az egyes meteorológiai bizottságok együttműködése, jelesen, hogy a világ különböző tájain felesteleges mennyiségben meglevő élelmiszereket - lehetőleg romlás, pusztulás nélkül - szállítsák el az inség-sújtotta világtájakra.

az előadás után az újságírók kérdéseire a meteorológiai intézet egy-egy vezető munkatársa válaszolt. részletes tájékoztatást adtak a repülőtéri meteorológiai szolgálat munkájáról, az állomások korszerűsítéséről, illetve hogy a legfrissebben érkezett jelentések szerint a következő időszakban milyen időre számíthatunk? többek között dr. béll béla, a pestlőrinci obszervatórium vezetője közölte, hogy naponta négyszer bocsátanak fel léggömbökkel műszereket, amelyek 25-30 kilométer magasságig mérik a levegő hőmérsékletét, páratartalmát, a szelek irányát és sebességét. hasonló állomás működik szegeden, ahol naponta háromszor, valamint az ország két repülőtérén, ahol szükség szerint bocsátanak fel mérőműszeres léggömböket. a felhőmagasság-mérés eddigi léggömbös módszerét most elektronikus berendezés segítségével korszerűsítik. a szerelési munkák máris megkezdődtek. a jövő évben a ferihegyi repülőtér meteorológiai állomása időjárási radarberendezést kap. ezzel a műszerrel 200-300 kilométeres körzetben pontosan megállapítják az időjárási frontok helyét, tájékoznak a zivatargócok és a jégeső-frontok kialakulásáról.

a repülőtéri meteorológiai állomás távirógépei a világ különböző adatgyűjtő és közvetítő állomásairól másfél óra alatt adatokat szolgáltatnak, illetve az adatok alapján közvetlenül időjárási térképeket rajzolnak. a legújabb jelentések szerint pénteken délnyugaton mínusz 2, berlinben 0, varsóban mínusz 3, moszkvában mínusz 9 fok volt a hőmérséklet. dél-európa szerte esik az eső, de az erős borulás ellenére a nappali hőmérséklet mindenütt plusz 8-12 fok körül alakult ki. havazást jelentettek prágából és londonból. a szovjetunió európai területének középső vidékein derült, hideg teljesen télies az idő. a kárpátmedence légterében még mindig nagy az ellentétek harca: itt a magasban csapnak össze az északkeletről lefelé nyomuló hideg kontinentális és földköz-tengerről föláramló, langyos tengeri légtömegek.

/folyt.köv./

17.00/n

-26-

le

bb. 38. / március 23.:.....1. folyt./rj

a tél hidegtartalékainak „derékhadát”, feltartóztatta ugyan a kárpátmk lánc, de a jelek szerint most a dévényi-kapu felé kerülve, alacsonyabb szinten is megkezdődött a beözönlése.

dr. aujeszky lászlótól a központi előrejelző osztály vezetőjétől az „igazi”, tavasz várható érkezését tudakolták az újságírók. a válasz megcsillantotta a reményt, hogy a jövő hét meghozza a régen várt tavaszi napsütést, s következésképp a nappali hőmérséklet lényeges emelkedését, ugyanakkor azonban számítanunk kell majd az éjszakai fagyok visszatérésére./mti/

..-

bb. 40. costas a. papakyriakou

rj j/cz

1963. március 22.

a görög fotóművész szövetség elnöke a nemzetközi fotókiállítás alkalmából budapestre érkezett. csütörtökön megtekintette a nők a 20. században című kiállítást. pénteken a magyar fotóművészek szövetségében magyar fotóművészekkel beszélgetett./mti/

..-

bb. 41. magyar orvosok és ápolónők utaztak algériába

ilms/rné/rj sr

1963. március 22.

pénteken a párizsi repülőgéppel 16 magyar orvos és ápolónő indult algériába, hogy az ottani orvoshiány leküzdésében, az egészségügyi ellátás megszervezésében segítséget nyújtsanak az algériai népnek. a már előbb elutazott három orvossal együtt 19 tagu magyar csoport dolgozik majd algériai kórházakban. /mti/

le

..-

17.05/n

-27-

bb 43. emlékünnepelely aleko konsztahtinov bolgár írő születésének 100. évfordulója alkalmából

1 -lm sr hi

1963. március 22.

aleko konsztahtinov bolgár írő születésének 100. évfordulója alkalmából - a béke-világtanács javaslatára - az országos béketanács, a bolgár kultúra és a tit március 29-én 18 órakor a kossuth klubban emlékünnepelelyt rendez. megnyitót mond dr. kardos lászló kossuth-díjas egyetemi tanár, ünnepelely megemlékezést tart sipos istván egyetemi tanár. közreműködik palotai erzsi előadó művész, sziklai erika énekművész és sebestyén albert zongoraművész./mti/

--

bb 44. megkezdték munkájukat az országgyűlés állandó bizottságai

t hi/hmé-lm sr

1963. március 22.

pénteken újabb országgyűlési bizottságok tartották meg alakuló ülésüket. megválasztották a bizottságok elnökeit és titkárait, majd érdemi munkájukat megkezdvé, megtárgyalták a hatáskörükbe tartozó tárcák 1963. évi költségvetési előirányzatát.

az ipari bizottság, - amelynek ülésén vass istvánné, az országgyűlés elnöke, nagy józsefné könnyűipari miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, traumann rezső építésügyi miniszter és más érdekelt tárcák vezető szakemberei is részt vettek - elnökévé bondor józsefet, titkárává blaha bélát választotta. a képviselőket kardos géza pénzügyminiszterhelyettes tájékoztatta az ipari tárcák, valamint az építésügyi és a munkaügyi minisztérium idei költségelőirányzatairól és a soronkövetkező feladatokról. a vitában részt vett képviselők, - csedreki lászló és gácsi miklós - felszólalásához dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter és bakonyi sebestyén endre, az országos tervhivatal elnökhelyettese néhány tájékoztató jellegű észrevételt fűzött, majd kardos géza pénzügyminiszterhelyettes válaszolt a felmerült kérdésekre.

a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság elnökévé dr. pongrácz kálmánt, titkárává oláh györgyöt választották. ezután a bizottság megtárgyalta a legfőbb ügyészség, az igazságügyi minisztérium és a helyi tanácsok idei költségvetésének tervezetét. dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese, dr. szilbereky jeno igazságügyminiszterhelyettes és dr. dallos ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője tájékoztatta a képviselőket, akik közül borka attila és dr. tatár-kiss lajos szólalt fel.

/folyt.köv./

17.12/n

-28-

fe

bb 44. /megkezdték munkájukat...folyt./-lm

az országgyűlés kereskedelmi bizottságának elnöke dr. bognár józsef, titkára dr. udvardi károlyné lett. az ülésen részt vett és felszólalt tausz jános belkereskedelmi miniszter, jelen volt továbbá incze jeno külkereskedelmi miniszter és lászló andor, a magyar nemzeti bank elnöke. a költségvetési tervezet vitájában felszólalt dr. bognár józsef, dénes sándor, kollár józsef, széli jános, szirmai jeno, tóth jánosné és dr. udvardi károlyné.

a kulturális bizottság gosztonyi jánost elnökévé, benke lajosnét titkárává választotta. a képviselőknek dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes tájékoztatót, majd darabos iván, gosztonyi jános, kelen béla, mesterházi lajos és váci mihály képviselők szólaltak fel.

az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága elnökké dr. erdei ferencet, titkárrá tiszta józsefet választotta. a képviselőket losonczi pál földművelésügyi miniszter, dergács ferenc élelmezésügyi miniszterhelyettes és panák lászló, a szövosz elnökhelyettese tájékoztatta. a vitában felszólalt garamvölgyi károly pénzügyminiszterhelyettes, továbbá dr. erdei ferenc, z.nagy ferenc, farkas jános, fekszi istván, kókai jánosné, lakatos andrás, dr. molnár frigyos, sebestyén gyula és tiszta józsef képviselők.

az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága, amelynek ülésén dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese is részt vett, elnökké dr. pesta lászlót, titkárrá sárfi rózsit választotta. az egészségügyi tárca költségvetési előirányzatt cserba lászló minisztériumi főosztályvezető ismertette. a vitában részt vett balogh ferenc, háner józsef, martin jános, mázi józsef, dr. pesta lászló, sárfi rózi, dr. sáró andrás és dr. stark janka képviselő.

az elhangzott tájékoztatások és hozzászólások alapján valamennyi bizottság úgy döntött, hogy a megvitatott költségvetési előirányzatokkal egyetért és azokat az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja./mti/

--

bb 47. székely mihályra emlékezünk

sze-lm -cz

1963. március 22.

cimmel a kossuth rádió szombaton 17.10 -kor rendkívüli műsort közvetít. a televízió pedig 19 órakor a székely mihály énekel című kisfilmet adja./mti/

--

17.17/n

-29-

fe

bb.46. megnőtt a gyermekbalesetek száma - filmek a helyes közlekedésről - sajtótájékoztató a muosz-ban

t s/tm sr

1963.március 22.

a magyar sajtó házában pénteken a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztályának képviselői tájékoztatták az újságírókat. elmondották, hogy a statisztika számot ad arról, hogy 1962-ben az előző évekhez képest emelkedett a gyermekbalesetek száma. tavaly 440 gyermekbaleset történt, az előző évinél 45-tel több: ezek közül 16 halállal végződött. a tragédiák egyik oka, hogy kevés a játszótér és az utcákon szaladgálnak, labdáznak a gyermekek. az elmúlt évben a legtöbb gyermekbaleset a iii., iv., v., és xii. kerületben fordult elő. sok balesetet okoznak a 12-15 évesek közül azok, akik a villamos lépcsőjén utaznak.

az idén már 28 gyermekbaleset színhelyére vonultak ki a mentők. a tragédiákért sok esetben a felnőttek is felelősek, mert a kisebb gyermekeket felügyelet nélkül hagyják a forgalmas utcákon. a statisztikai adatok szerint tavasszal és nyáron emelkednek a gyermekbalesetek és ez összefüggőben van a szünidővel.

a gyermekbalesetek elhárítására a hatóságok és a tömegszervezetek is erőfeszítéseket tesznek. jól bevált az elmúlt nyáron alakított közlekedési úttörő-örsök, amelyek segítik a kisebb gyermekek közlekedését. a fővárosban 80 ilyen örs van 700-800 taggal. a gyermekbalesetek megelőzésére több közlekedési filmet vetítenek az iskolákban, továbbá kresz-vetélkedőket és ankétokat rendeznek. az idén ismét megrendezik a budai és pesti gyerekek kresz-vetélkedőjét. a nyári iskolai szünet alatt az úttörőtáborokba is ellátogatnak majd a rendőrök, hogy itt is tanítsák a gyermekeket a helyes közlekedésre./mti/

..-

bb.48. súlyosan megsebesítette a pisztoly

i bc/gk cs sr

1963.március 22.

pénteken a vii. kerületi damjanich utca 4. szám alatti technikumban az egyik óráközi szünetben elsült sz.zoltán 16 éves ipari tanuló maga készítette pisztolya, s a golyó a fiatalember fejébe hatolt. sz.zoltánt életveszélyes állapotban az országos idegsebészeti intézetbe szállították a mentők. /mti/

..-

17.23/n

-30-

bb 50. dobi istván üdvözlő távirata pakisztán nemzeti ünnepére

gk-lm sr

1963. március 22.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke pakisztán nemzeti ünnepé alkalmából táviratban üdvözölte mohammed ajub khan köztársasági elnököt./mti/

..-

bb 51. ideiglenesen változott a 7-es és 7/c autóbusszjárat utvonala

i kf/-lm vg

1963. március 22.

pénteken a bródy sándor utcában a muzeum körut előtt beszakadt az uttest, ezért ideiglenesen átterelték a buda felé közlekedő 7-es és 7/c autóbusszjáratokat. a megváltozott utvonala: a rákóczi útról befordulva sip utca-dohány utca - tanács körut-muzeum körut.

a helyszíni vizsgálat megállapította, hogy az uttest beszakadását a csatorna meghibásodása okozta, a repedés következtében egész üreg keletkezett az uttest alatt a ház faláig. a csatornázási művek megkezdte a hiba kijavítását, s 1-2 napon belül ismét az eddigi utvonalon közlekedhetnek majd a 7-es és 7/c autóbusszok./mti/

..-

bb 52. villamossal ütközött össze a teherautó - közlekedési balesetek a fővárosban

i bc/gg-lm sr

1963. március 22.

a gubacsi ut 97 számú ház előtt szabálytalanul tolatott a villamossíneken az fc 33-91 rendszámú tehergépkocsival herendi géza 62 éves gépkocsivezető. a gépjármű összeütközött egy 31-es villamossal. hancsics mária 17 éves tisztviselő, aki a villamoson utazott, súlyosan megsérült, az összeütközésnél, s a szántó kovács jános utcai rendelőintézetbe szállították a mentők.

a 10. kerületi körösi csoma ut és a harmat utca kereszteződésében az fa 39-77 rendszámú pótkocsis teherautó - mert vezetője, szilágyi attila nem adta meg az elsőbbséget - összeütközött egy 28-as villamossal. glasz árpád villamosvezető és faludi tiber 58 éves budapesti lakos, a magyar rádió munkatársa könnyebben megsérült az összeütközésnél./mti/

..-

17.26/n

-31-

bb 49. ünnepségen emlékeztek meg a sátoraljaujhelyi börtön egykori politikai foglyainak 1944-es felkeléséről

i vid gg-lm fm

1963. március 22.

1944-ben - a fasizmus legsötétebb évében - sátoraljaujhelyi börtönből kitörték a magyar, szerb, és szlovák politikai foglyok. a börtönben működő kommunista pártsejt már korábban szervezte a felkelést, amelyet március 22-én délután hajtottak végre.

a sátoraljaujhelyi börtön falán márványtábla őrzi a hősök emlékét, a város pedig szobrot emeltetett azon a helyen, ahol menekülés közben két politikai foglyot agyonlőttek.

a felkelés 19. évfordulóján, pénteken emlékünnepeket rendeztek a városban. ott volt papp lajos, a borsod megyei tanács vb elnöke, szücs istván, a sátoraljaujhelyi járási pártbizottság titkára, gábor istván, a magyar partizán szövetség főtitkára. megjelent az ünnepségen milos zlokolica, a jugoszláv szövetségi népköztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára, sztipan krtanek a jugoszláv kommunisták szövetsége subotical járási bizottságának titkára és ivan vracsarics subotical lakos, a felkelés egyik szervezője.

a mártírhalált halt politikai foglyok emlékművének talapzatán elhelyezték a járási pártbizottság és a járási tanács, a jugoszláv szövetségi népköztársaság budapesti nagykövetsége és a magyar partizán szövetség koszoruját./mti/

--

bb.55. a chilei kereskedelmi küldöttség látogatásai

n/vg

1963. március 22.

az angel meschi rojas közlekedési államtitkár vezetésével hazánkban tartózkodó chilei kereskedelmi és közlekedési delegáció az elmúlt kéthéten megbeszéléseket folytatott a külkereskedelmi bankban, a külkereskedelmi vállalatokban és meglátogatott számos ipari üzemet, vállalatot, intézményt. a tárgyalások során a delegációt március 20-án a külkereskedelmi minisztériumban fogadta bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes. a küldöttség március 21-én vályi péternél, az országos tervehivatal elnökének első helyettesénél tett látogatást, s a tervgazdálkodás elméleti és gyakorlati kérdéseiről tájékozódott./mti/

--

17.45/n

-32-

bb 53, jugoszláv szakszervezeti küldöttség utazott át budapesten

sze-lm sr

1963. március 22.

pénteken néhány órát budapesten töltött a szovjet szakszervezetek meghívására moszkvába utazó jugoszláv szakszervezeti küldöttség, amelyet szvetozár vukmanovics, a jugoszláv szakszervezetek szövetsége központi tanácsának elnöke vezet. a szot elnöksége ebédet adott a jugoszláv vendégek tiszteletére, amelyen résztvett brutyó jános, a szot főtitkára és beckl sándor, a szot titkára, valamint mirko tepavac, a jugoszláv szövetségi népköztársaság nagykövete./mti/

--

bb 54. tibay kriszta debreceni operaénekesnő féléves európai, afrikai és ázsiai turnéra utazott

vid fm/tné-lm fm

1963. március 22.

tibay kriszta, a debreceni csokonai színház operatársulatának fiatal művésze a nemzetközi koncertirodával féléves európai, afrikai és ázsiai vendégszereplésre kötött szerződést. pénteken párizsba utazott, ahol a francia televízióban és rádióban lép fel, onnan brüsszelbe, majd madridba és baselbe megy. ezt hosszabb olaszországi tartózkodás követi. pármában, romában és a szardínia szigetén levő sassariban lép fel. májusban kairóban, kalkuttában és hong-kongban szerepel. ezután következik japáni kórutja, amelyet tokióban kezd meg. május 21-1 hangversenyét tokió legnagyobb, 4 000 személyes hangversenytermében rendezik meg. háromhetes japáni szereplése után ismét olaszországban és más európai országokban lép fel, s az új operaidény kezdetére tér vissza debrecenbe./mti/

--

16.30/lm

-33-

h

h

bb.56. meghalt justh zsigmond egykori parasztszínházának utolsó tagja

1/vid/n/fm

1963. március 22.

gádoroson - ahol nemrég emlékeztek meg justh zsigmond, az első magyar parasztszínház megalapítója születésének 100. évfordulójáról - 89 éves korában meghalt czombos mihály, a híres népi együttes utolsó tagja.

/mti/

--

bb 57. nagyapák, nagyanyák köszöntése kübekházán

1 vid fm-lm fm

1963. március 22.

pénteken a falu legidősebb lakosait - a nagyapákat és nagyanyákat - köszöntötték a csongrád megyei kübekházán. a művelődési házban rendezett kedves ünnepségen csaknem száz idős ember vett részt, akiket a párt, a tanács, a társadalmi szervezetek és az ifjuság képviselői köszöntöttek. a sarló és kalapács termelőségvetkezet vendégül látta az ünnepeket.

/mti/

--

le

17.50/n

-34-

bb.58./meghalt székely mihály...folyt./n

arcok, egyéniségek, végletes jellemek, a bizarr komikum és a nemes komolyság, a csöndes bölcsesség és a megrázó tragédia száz és százféle fénytörésben kapott megvilágítást a kiváló énekművész hajlékony és sokrétű ábrázolásában.

hihetetlenül széles skálájú művész volt. az opera szerelmeseinek emlékezetében ma is élnek nagy mozart és wagner alakításai. de egyetlen áriával is naggyá tudta tenni gremin herceg szerepét az anyeginben és az operai művészet ormain tündöklő alakítások mellett egész sor kisebb-nagyobb szerepben alkotott énekesi és színészi remeket, mutatott példát a realista, énekekkel játékkal egyaránt embert ábrázoló, operaművészetre.

nagy volt a kékszakállu herceg várában, elévülhetetlen érdeme, hogy külföldön is megismertette, méltó helyére állította bartók béla remekét.

székely mihály művészete valóban beteljesült művészet volt. színekben gazdag, hatalmasan zengő orgánumát, ezt a ritka természeti adományt, szilárdan megalapozott kultúra, biztos énektechnika és izléses formálókészség egészítette ki. nagy képességei fáradhatatlan munkával, önképzéssel, elmélyüléssel és önfegyellemmel párosultak. így jutott el az igazi művészi nagyság horizontjára.

ez a sok örömet, megrendítő és felemelő érzéseket okozó hang elhallgatott, csak lemezeken és magnoszalagokon él tovább. emlékéit ezrek és százezrek őrzik akiket székely mihály gyönyörködtetett és felemelt művészetével./mti/

--

le

19.40/n

-36-

bb.58. meghalt székely mihály

1/ms/n/sr

1963. március 22.

az állami operaház mélységes fájdalommal tudatja, hogy székely mihály kétszeres kossuth-díjas, kiváló művész péntek reggel váratlanul elhunyt.

székely mihályt az operaház saját halottjának tekinti, temetéséről később történi intézkedés.

székely mihály, 1901. május 8-án jászberényben született. 1962-ben az egész ország zeneértő és zenekedvelő közönsége, - amelynek oly sok felejthetetlen művészi élményt nyújtott tömören zengő basszusával, a nagy művek érzelmi tartalmának szinte átéléstől fűtött kulturált kifejezésével, ritka jellemábrázoló tehetségével, - ünnepelte a nagy művészt operanékesi pályájának 40. évfordulóján.

székely mihály 1923-ban lett az operaház tagja. hosszú utat tett meg első szerepétől, a trubadur ferrandojától a pályája zenitjét jelentő sarastroig, ozming és fülöp királyig - négy évtized alatt fellépett a világ legnagyobb operaházainak színpadán. már pályája kezdetén, 1924-ben hat éves szerződést kötött vele a bécsi operaház. később négy ízben szerződött a new-yorki metropolitan. énekelt londonban, párizsban, moszkvában, leningrádban, hágában, amszterdamban, berlinben, brüsszelben, barcelonában, firenzében, torinóban, philadelphiaiban, európa és amerika sok más nagyvárosában.

még szinte látjuk leporello: a zsémbes spanyol szolga, a kedélyes pogner, a ravasz ozmin, don basilio, vagy a faragatlan úrgazdag bécsi báró, lerchenau ochs szerepében, még fülünkben zeng gyönyörű basszusán fülöp király mardosó boldogtalan - ságának panasza, sarastro fennkölt páthosza, a haldokló timur bucsuja, boriszcár önmön lelkiismeretének árnyaival viaskodó izzó drámája.

/folyt.köv/

18.35/n

-36-

bb 59. időjárásjelentés

sze-lm la

1963. március 22.

a meteorológiai intézet jelentti 1963. március 22-én, pénteken este:

a hőmérséklet csökken

várható időjárás szombat estig: felhős idő, szórványosan futó esővel, futó havazással. mérsékelt, a dunántúlon élénkebb északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 3-7 fok között./mti/

--

bb 60. kitüntették az ország legidősebb erdőmérnökét

vid ká/gk-lm la

1963. március 22.

bensőséges ünnepség színhelye volt péntek délután schleifer bertalan nyugalmazott erdőmérnök ásványrárói lakása. balassa gyula miniszterhelyettes, az országos erdészeti főigazgatóság vezetője, dr. salí emil, az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetője, dr. vágó ödön főosztályvezető és varga gyula, a kisalföldi állami erdőgazdaság igazgatója otthonában keresték fel a 96 éves erdőmérnököt, s átnyújtották neki az erdészeti kiváló dolgozója kitüntetést és a vele járó pénzjutalmat. a vendégek hosszan elbeszélgettek a kitüntetettel és 82 éves feleségével, valamint családtagjaival./mti/

--

bb 61. megnyilt tóth b. lászló festőművész kiállítása

t lv/sez-lm la

1963. március 22.

a csók istván galériában pénteken megnyilt tóth b. lászló festőművész kiállítása. bevezetőt mondott dr. lászló gyula egyetemi tanár./mti/

--

19.00/n

-37-

bb.62. nemzetközi konferencia párizsban a görög hazafiak szabadságjogainak védelmében - volt magyarországi ellenállók és üldözöttek távirata.

1/vt/n/sr

1963. március 22.

március 23-án és 24-én párizsban tanácskozik a nemzetközi konferencia, amely a görögországi általános politikai amnesztiával, a bebörtönzött és a száműzött hazafiak helyzetével, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásának kérdéseivel foglalkozik. az előkészítő bizottság a konferenciával kapcsolatban felhívást fogadott el. ebben emlékeztetnek arra, hogy a nemzetközi közvélemény, amely sokban hozzájárult manolisz glezosznak, a görög nemzeti ellenállás hőisének és más bebörtönzött hazafiaknak a kiszabadításához, - most sem maradhat tétlen. a felhívás aláírói között vannak olyan közismert személyiségek, mint colette khan, az emberi jogok nemzetközi szövetségének főtitkára, jean - paul sartre, joseph paul-boncourt volt miniszterelnök, petit tábornok, parlamenti képviselő, dr. ettore tibvaldi, az olasz parlament szenátusának alelnöke, az ellenállók nemzetközi szövetségének elnöke, lord boythby, birmingham püspöke és mások.

a magyar partizán szövetség és a nácizmus üldözötteinek bizottsága pénteken táviratot küldött párizsba a konferencia alkalmából. a táviratban üdvözlük a görög hazafiak szabadságjogainak védelmében összehívott tanácskozást, majd egyebek közt a következőket írják: - mi, volt magyarországi ellenállók és üldözöttek, akik megjártuk a háborút, a börtönök és a koncentrációs taborok poklát, a magunk egykori életéből ismerjük az elnyomottak sorsát, tizennyolc esztendővel ezelőtt felszabadult hazánkból üdvözljük a görög nép legjobb fiainak és leányainak kbátor küzdelmét. velük együtt követeljük, hogy részesítsék amnesztiában a nemzeti ellenállás börtönben és száműzetésben sinylődő harcosait./mti/

--

bb 63. megnyitották békés megye első ifjusági klubját

vid fm/tné-Lm fm

1963. március 22.

pénteken a békéscsabai városi kisz bizottság székházában ünnepélyesen átadták a fiataloknak békés megye első ifjusági klubját. az izlésesen berendezett helyiséget maguk a fiatalok hozták rendbe és festették ki. a klubban rendszeresen tartanak majd szellemi vetélkedőket, baráti találkozókat és kiállításokat is rendeznek. a megnyitó alkalmából bemutatták ezüst györgy fiatal békéscsabai festőművész több új alkotását./mti/

--

19.02/n

-38-

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

-Lm La

1963. március 22.

a bb 49. számú hír /ünnepségen emlékeztek meg a sátoraljai helyi börtön.../ első bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

...és szlovák politikai foglyok. a felkelést március 22-én délután hajtották végre. /tehát a bekezdés harmadik sora törlendő!/
a második bekezdés szövege helyesen:

a sátoraljai helyi börtön falán márványtábla, a városban pedig szobor őrzi a hősök emlékét. /a bekezdés többi része törlendő./

a harmadik bekezdéstől a szöveg változatlan.
/mti/

--

bb 64. meghalt dékány jános a déryné színház művésze

k-Lm sr

1963. március 22.

az állami déryné színház igazgatósága és tagsága fájdalommal tudatja, hogy a színház vezető művésze dékány jános 49 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt. temetése március 25-én, délelőtt fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

bb 65. arthur miller: „az ügynök halála,, című drámájának szegedi bemutatója

vid fm/tné-Lm fm

1963. március 22.

a szegedi nemzeti színházban pénteken este bemutatták arthur miller: „az ügynök halála,, című drámáját. a darabot komor istván rendezte. a főszerepet kiss ferenc játszotta. fellépett továbbá radnóthy éva, kovács jános, mécs károly, csikos gábor, földi teri, kormos lajos, kátay endre és pagonyi nándor. a díszletet sándor lajos tervezte. a kísérőzenét gyulai gál jános szerezte./mti/

--

19.30/n

-39-

le

b.66. megkezdődtek a magyar-jugoszláv gazdasági tárgyalások

t/ha/n/La

1963. március 22.

pénteken délután az országházban megkezdődtek a magyar-jugoszláv gazdasági tárgyalások, a tárgyalásokon részvevő jugoszláv küldöttséget mijalko todorovics, a jugoszláv szövetségi népköztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának alelnöke, a magyar delegációt apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese vezeti.

x x x

apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken este a gundel étteremben diszvacsorát adott a hazánkban tartózkodó jugoszláv állami küldöttség tiszteletére. a diszvacsorán jelen voltak a két ország gazdasági tárgyalásain részvevő küldöttségek tagjai és szakértőik. az esten apró antal és mijalko todorovics pohárköszöntőt mondott./mt1/

--

bb 67. az amnesztiáról - beszélgetés dr. nezával ferenc igazságügyminiszterrel

-lm la

1963. március 22.

az országgyűlés csütörtöki ülésén kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke bejelentette, hogy a kormány javaslatot tett az elnöki tanácsnak széleskörű közkegyelmi rendelet kibocsátására. az elnöki tanács magáévá tette a kormány javaslatát és törvényerejű rendeletet adott ki az általános közkegyelemről: amnesztiában részesíti azokat, akik a népköztársaság törvényeit megsértették.

a törvényerejű rendelet a pénteki magyar közlönyben látott napvilágot. a magyar távirati iroda munkatársa felkereste dr. nezával ferenc igazságügyminisztert és tájékoztatást kért a nagy érdeklődést keltő rendeletről.

kérdés: - az ön megítélése szerint mi tette lehetővé és indokoltá az amnesztiát?

válasz: - a magyar népköztársaság belső rendje szilárd,

erős. politikai, gazdasági és társadalmi fejlődésünk során az ország nagy eredményeket ért el. erős népünk politikai és erkölcsi egysége, leraktuk a szocializmus alapjait. e tények megmagyarázzák, mi tette lehetővé ezt az intézkedést. amikor az elnöki tanács - a kormány javaslatára - elhatározta az amnesztiát, figyelemmel volt arra is, hogy a bűnözés alakulásában 1956 óta kedvező változások tapasztalhatók: csökkent az államellenes és a köztörvényi büntettek száma.

/folyt.köv./

20.--/szb

-40-

bb 67. /az amnesztiáról...1.folyt./-lm

kérdés: - kik azok a politikai-elítéltek, akikre kiterjed a közkegyelmi rendelet?

válasz: - a rendelet hatálya kiterjed tulajdonképpen minden

államellenes bűncselekmény elkövetőire, polgári és katonai személyekre egyaránt. közkegyelemben részesülnek azok, akiket a bíróság a felszabadulástól a rendelet megjelenésének napjáig államellenes büntetés miatt elítélte, továbbá a háborús bűnösök közül azok, akik büntetésük kétharmadát már letöltötték. közismert, hogy népi demokratikus törvényhozásunk - híven nemzetközi jogi kötelezettségeinkhez - a második világháborút követően törvényt hozott a háborús, embertelen bűnök megbüntetésére. e jogszabályokat igazságszolgáltatásunk következetesen alkalmazta. azoknak a háborús bűnösöknek tehát, akik nem vonták ki magukat törvényellenesen a felelősségrevonás alól és részben már megbűnhődtek, nem kell letölteniük további büntetésüket.

a törvényerejű rendelet kimondja, hogy amnesztiában részesülnek azok, akik az ellenforradalom, illetve annak leverése idején államellenes, ellenforradalmi bűncselekményt, vagy e tevékenységgel összefüggésben más bűncselekményt követtek el, valamint azok az államellenes büntetés miatt elítéltek, akik az ellenforradalom leverése után, a rendelet megjelentetésének napjáig követtek el bűncselekményüket. ez utóbbi bűncselekmények tettesei esetében is széles körben intézkedik a rendelet: egyaránt érinti az állam belső, külső biztonsága elleni és a honvédelem érdekeit sértő bűncselekmények tetteseit. kegyelmet kapnak tehát azok is, akik ebben az időben a népi demokratikus államrend ellen szervezkedtek, izgattak, vagy megszegték az államellenes bűncselekmények feljelentési kötelezettségéről szóló törvényes előírást.

az elnöki tanács rendelete kegyelmet ad azoknak is, akik a személyi kultusz időszakában visszaéltek hatalmukkal és megsértették a szocialista törvényességet. ismeretes, hogy e törvénysértéseket a forradalmi munkás-paraszt kormány következetesen felszámolta. a törvénysértésekért felelős személyeket bírói úton és más módon is felelősségre vonták. azok a személyek, akiket elkövetett törvénysértéseikért bírói úton nem vontak felelősségre, a közkegyelmi rendelkezés értelmében nem kerülnek büntetőjogi felelősségrevonásra.

/folyt.köv./
20.10/n

-41-

le

bb 67. / az amnesztiáról...2.folyt./-lm

kérdés: - kik azok a politikai büntetettek, akiket nem

érint a törvényerejű rendelet?

válasz: - nem részesülnek amnesztiában azok a háborus

bűnösök, akik még nem töltötték le büntetésük kétharmadát, vagy megszöktek a bírói felelősségrevonás elől. ugyancsak nem vonatkozik az amnesztia azokra, akik az ellenforradalom előtt, valamint az ellenforradalom után kémkedés, hűtlenség, vagy hazaárulás büntetését követték el, valamint azokra, akik ezeknek a bűncselekmények elkövetése után a felelősségrevonás elől külföldre szöktek. nem részesülnek amnesztiában azok a politikai büntetettek sem, akiket a bíróság öt éven belül egyszer már valamilyen bűncselekményért szabadságvesztés büntetésre ítélte, illetve akik a btk bármely rendelkezése szerint visszaesőnek tekintendők.

kérdés: - milyen mértékben terjed ki az amnesztia az

ugynevezett köztörvényes bűncselekmények elkövetőire?

válasz: - a törvényerejű rendelet szerint egyharmaddal

csökken azoknak a büntetése, akiket eredetileg 6 évnél nem hosszabb szabadságvesztésre ítéltek: félévvel csökken a büntetése azoknak, akiket 2 évnél nem hosszabb szabadságvesztésre büntettek.

a rendelet teljesen elengedi azoknak a büntetését, akiket egy évnél nem hosszabb szabadságvesztésre, javító-nevelő munkára, illetve pénz főbüntetésre ítéltek. büntető eljárás nem indítható, illetve nem folytatható azok ellen, akik a közkegyelmi elhatározás megjelenéséig olyan büntetést követtek el, amelynek várható büntetése egy év, vagy annál kevesebb. ez utóbiaknál a büntető eljárást meg kell szüntetni, akár rendőrségi, ügyészségi, vagy bírósági szakaszban van jelenleg az ügyük.

/folyt.köv./

20.30/lm

- 42 -

bb. 67. / az amnesztiáról..... 3. folyt./ rj

a szocialista humanizmus jut kifejezésre a jogszabálynak abban a rendelkezésében, amely a kiszabott büntetés nagyságára való tekintet nélkül elengedi a fiatalok, a teherben lévő nők, a kisgyermekes anyák, az ötven éven felüli nők és a hatvan éven felüli férfiak, valamint az életet veszélyeztető gyógyíthatatlan betegségben szenvedők hátralévő büntetését.

kérdés:

- a köztörvényi bűncselekmények tetteselnél milyen kizáró okokat tartalmaz a törvényerejű rendelet?

válasz:

- a társadalomra különösen veszélyes bűnözőkre természetesen nem terjed ki az amnesztia, a kormányzat nem téveszti szem elől a közrend és a közbiztonság érdekeit. a kegyelem nem vonatkozik azokra, akik gyilkosságot, szándékos emberölést, rablást, gyújtogatást, a társadalmi tulajdon felgyújtását, vagy felrobbantását követték el. akárcsak a politikai büntetettekénél, itt is kizáró ok az, ha valaki visszaeső, vagyis öt éven belül valamilyen bűncselekmény miatt már szabadságvesztés büntetésre ítélték.

a törvényerejű rendelet hangsúlyozottan kimondja, hogy a kegyelem hatályát veszti azoknál a politikai és köztörvényi büntetettekénél, akik az amnesztiát követő három éven belül szándékos bűntettet követnek el, s ezért elítélik őket. ebben az esetben nemcsak az újlag elkövetett bűncselekmény büntetését kell kiállniuk, hanem érvénybe lép az a büntetés is, amelyet most amnesztiával törölnék.

kérdés:

- milyen lehetőséget nyújt a törvényerejű rendelet azok elítéltek számára, akiket a fenti rendelkezések nem érintenek?

válasz:

- az elmondottakból kitűnik, hogy milyen kevés az olyan elítélt, akire nem vonatkozik az általános amnesztia. az elnöki tanács azonban - a rendelet szerint - élhet kegyelmi jogával azok esetében is, akikre a kegyelmi rendelkezések a fentiek értelmében nem vonatkoznak, ha ezt kérik, s ha a körülmények a különleges méltánylást indokoltá teszik.

/folyt.köv./

20.35 rj

- 43 -

bb. 67. / az amnesztiáról.....4. folyt./rj

kérdés:

- mennyiben vonatkozik az amnesztia azokra a magyar állampolgárokra, akik engedély nélkül hagyták el az országot?

válasz:

- a törvényerejű rendelet értelmében közkegyelem alá esnek azok is, akik tiltott határátlépéssel hagyták el az országot, a kegyelmi rendelet egyéb rendelkezései éppugy vonatkoznak a külföldön élő magyar állampolgárokra, mint azokra, akik itthon élnek.

kérdés:

- milyen esetben mentesülhet valaki a büntetett előélettel járó hátrányok alól?

válasz:

- az ezzel kapcsolatos rendelkezés is igen széleskörű, a rendelet lehetőséget teremt a korábban elítélteknek zavartalan elhelyezkedésükhöz és a társadalomban való beleilleszkedésükhöz azzal, hogy mentesíti a büntetett előélettel járó hátrányok alól mindazokat, akik a felszabadulást követően - 1957 május 1-ig - 5 évet még nem haladó büntetést kaptak, és azokat, akiket 1957 május 1-től a rendelet megjelenésének napjáig 2 évnél kisebb szabadságvesztésre ítéltek. természetesen ez a rendelkezés csak azokra vonatkozik, akik már kitöltötték büntetésüket, vagy kegyelem útján szabadultak.

az állampolgárok széles rétegeit érintő az a kegyelmi elhatárolás is, amely megszünteti a rendelet hatályba lépésének napjáig indított szabálysértési eljárásokat, eszerint a már kirótt, és még be nem fizetett szabálysértési pénzbírságot nem kell megfizetni.

/folyt.köv./

20.45/n

-44-

le

bb. 67. / az amnesztiáról.....5. folyt./rj

kérdés:

- mikor hajtják végre a törvényerejű rendeletet?

válasz:

- a rendelet március 22-én megjelent a magyar közlönyben, s ezzel hatályba lépett. az illetékes igazságügyi szervek készen állnak a rendelet végrehajtására és a kegyelembe részesülők első csoportja előreláthatólag a jövő hét első felében szabadlábra kerül. a rendeletet az igazságügyi szervek 1963. április 4-ig úgy hajtják végre, hogy addig az amnesztiában részesülők utolsó csoportja is szabadlábra kerüljön.

az igazságszolgáltató szervek - a hatóságokkal karöltve - a továbbiakban is változatlanul feladatuknak tartják, hogy éberem őrködjenek a törvényesség felett és gondoskodnak arról, hogy a bírói határozatok elkövetőinek felelősségrevonása ne maradjon el. kormányzatunk emberiségétől áthatott rendelkezése senkibe sem ébreszthet olyan gondolatot, hogy a bűnösöket futni hagyjuk. a jövőben is elnyerik méltó büntetésüket mindazok, akik népköztársaságunk törvényeit megszegve vétének államrendünk, szocialista építőmunkánk, dolgozó népünk személyi és vagyoni biztonsága ellen./mti/

-.-

le

20.45/n

-45-

a szerkesztőségek figyelmébe!

-lm la

1963. március 22.

a bb 67. számú hír /az amnesztiáról../ első bekezdésének ötödik sorától a szöveg helyesen:

... adott ki az általános közkegyelemről. / a mondat többi része törlendő!/
--

a szerkesztőségek figyelmébe!

n/la

1963. március 22.

a bb.67. hír /az amnesztiáról...1.folyt./ második bekezdésének kilencedik sorában

az „embertelen,, szó helyett „emberiségellenes,, irandó!

/mti/

--

bb.68. a nyomdász szakszervezet

n/la

1963. március 22.

gutenberg művelődési otthonának központi könyvtárában szabó magda írónő találkozott olvasóival. a megjelentek számos kérdést intéztek az írónőhöz. /mti/

--

21.05/n

-46-

a szerkesztőségek figyelmébe!

-lm la

1963. március 22.

a bb 67. sz. hír /az amnesztiáról ...2.folyt./- negyedik bekezdésének első sora helyesen:

válasz: a törvényerejű rendelet szerint a köztörvényi büntetéseknél egyharmaddal csökken azoknak a büntetése...
--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 62. hírünk /nemzetközi konferencia.../ 1 bek. utolsó sorában a név helyesen:

dr. ettore tibaldi

.-

21.30/lm

- 47-

2255

Lm

- v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume uca 6-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. március 23.

bb 1. az egyetemi jelentkezésről

sze-lm sr

1963. március 23.

a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára jelentkező fiatalok jelentkezési kérelmét május 10-ig kötelesek a középiskolák elfogadni. az e célra rendszeresített új nyomtatványok április második felében szerezhetők be./mti/

--

bb 2. április 8-án kezdődik az akadémia nagygyűlése

i ms/gk-lm sr

1963. március 23.

a magyar tudományos akadémia és az egész tudományos élet kimagasló eseménye a három évenként megismétlődő akadémiai nagygyűlés. az idei nagygyűlést az akadémia április 8 és 12 között tartja. a kialakult szokásnak megfelelően a nagygyűlés az ez évi közgyűléssel kezdődik, amelyen az elnökség beszámol az akadémia egyéves munkájáról, ismerteti az elmúlt év legfontosabb tudományos eredményeit és megjelöli a következő év feladatait. az elnökség beszámolóját erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára terjeszti elő.

ugyancsak az első napon, a plenáris ülésen két előadás hangzik el tudományos életünk és fejlődésünk jelentős kérdéseiről. geleji sándor akadémikus, a műszaki tudományos osztályának osztálytitkára a műszaki alap kutatások problémáit, mátrai lászló akadémikus, a társadalmi és történeti tudományok osztályának osztálytitkára a társadalomtudományi alkotó munka új feladatait foglalja össze.

a következő három napon a tudományos osztályok ülésenek, s itt nemcsak az osztályvezetőségek beszámolóját hallgatják és vitatják meg, hanem számos jelentős előadás is elhangzik. ezuttal első ízben koordináló bizottságok számolnak be a távlati kutatási fő feladatokban végzett munkáról, a kutatások helyzetéről. az akadémia tagjainak egész sora és több fiatal kutató ismerteti a tudományok széles körében folytatott legújabb kutatások eredményeit és problémáit.

a nagygyűlés április 12-én fejeződik be. ezen a napon vitatják meg az elnökség beszámolóját, majd határozatban rögzítik a közeljövő feladatait./mti/

--

-1-

le